

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการอำนวยสินเชื่อที่มีผลกระทบ
ต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกที่มีผลกระทบ
ต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย

การศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2554

©2554

ศตินดา ศรีเมือง
สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การศึกษาเฉพาะบุคคลนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

เรื่อง ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์
ของไทย

ผู้วิจัย พลันดา ศรีบั้ง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร. สกนนต์ ตั้งกาญจนาศิริกุล)

ผู้เชี่ยวชาญ

(ดร. ชุตินาวลี ทองเงิน)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิวพร ศรีพิพัฒน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 3 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2554

สลิ ندا ศรีเมือง. ปรึญญาบริหารธุรกิจมหาบัณัฑิต, มิถุนายน 2554, บัณัฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ป้งจััยทางด้ำนเศรษฐกิจและการอำนวยสินเชื่อที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไไทย
(61 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา : คร.สหนนท่ ด้้งเบญจสิริกุล

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของป้งจััยทางด้ำนเศรษฐกิจและการอำนวยสินเชื่อ ที่มีต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไไทย โดยมีกรอบแนวคิด ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไไทย ด้ชนีค่าเงินที่แท้จริง ปริมาณการผลิตรถยนต์ในไไทย และวิกฤตเศรษฐกิจโลก กับตัวแปรตาม คือ มูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รายไตรมาส ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2548 – ไตรมาสที่ 4 ปี 2553 โดยใช้วิธีการ Multiple Regression Analysis ในการทดสอบสมมติฐาน รวมถึงการทดสอบปัญหาเรื่องค่าความแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) และค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ของสมการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ด้ชนีค่าเงินที่แท้จริง ปริมาณการผลิตรถยนต์ของไไทย และวิกฤตเศรษฐกิจโลก มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไไทยในทิศทางเดียวกัน และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สมการ Multiple Regression Analysis ที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้ ไม่มีปัญหาเรื่องค่าความแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) และค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้มีความนึ่ง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.ศहनท์ ตั้งเบญจสิริกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้แนวคิด คำปรึกษา และช่วยตรวจแก้ไข ในส่วนที่บกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเขียนงานวิจัยสำเร็จ เป็นรูปเล่ม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ของผู้วิจัย ที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ ตามไต่ความเป็นไป ของงานวิจัยอยู่เสมอ ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจที่จะเขียนงานวิจัยจนสำเร็จได้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ผู้เป็นที่รัก ผู้ให้กำลังใจและให้โอกาส การศึกษาอันมีค่ายิ่ง

สลินดา ศรีเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค	7
ทฤษฎีเกี่ยวกับสินเชื่อ	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	34
ประเภทของงานวิจัย	34
กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
ประเภทของข้อมูลที่ใช้วิจัย	35
เครื่องมือในการค้นข้อมูลวิจัย	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
สรุปการอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ผลการวิเคราะห์ทางสถิติทั่วไป	39
ผลการทดสอบสมมติฐาน	40
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	45
สรุปผลการวิจัย	45
อภิปรายผลการวิเคราะห์	46
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	47
ข้อเสนอแนะสำหรับการประยุกต์ใช้	48
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	52
ประวัติผู้เขียน	61

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	สินค้าอุตสาหกรรม 10 อันดับแรกของไทยที่ส่งออกไปทั่วโลก	2
2.1	ตารางส่วนประกอบการพิจารณา Character	20
2.2	ตารางส่วนประกอบการพิจารณา Capacity	22
2.3	ตารางส่วนประกอบการพิจารณา Capital	24
3.1	ตารางสรุปการเก็บรวบรวมข้อมูล	35
3.2	ตารางสรุปเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูล	37
4.1	ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ทางสถิติทั่วไป	39
4.2	ตารางแสดงข้อมูลทางสถิติ	40
4.3	ตารางแสดงผลการทดสอบสมมติฐาน	41
4.4	ตารางทดสอบปัญหาเรื่องค่าความแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedasticity)	43
4.5	ตารางแสดงการทดสอบค่าความคลาดเคลื่อน (Error)	43

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย	5
2.1	กระบวนการเกิดสินเชื่อ (Credit Transaction)	28
4.1	กราฟแสดงมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทยในปี 2551-2553	42

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนั้นการที่จะก้าวไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมได้นั้นจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมต่างๆ ให้มีความเจริญเติบโตและกว้างขวางมากขึ้น ซึ่งรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมทั้งอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นต่ำไปจนกระทั่งอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีระดับสูง และอุตสาหกรรมรถยนต์ก็เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีระดับสูง ซึ่งรัฐบาลก็ได้ให้การส่งเสริมมาเป็นระยะเวลานาน เพื่อที่จะสามารถรองรับการพัฒนาของประเทศและปริมาณความต้องการรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

อุตสาหกรรมรถยนต์ได้ถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งมูลค่าส่งออกรถยนต์และชิ้นส่วนของไทยในปี 2553 สูงถึง 561,106 ล้านบาท นับว่าสูงเป็นอันดับ 2 ของมูลค่าสินค้าส่งออกของไทย รองจากเครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ นอกจากนี้อุตสาหกรรมรถยนต์ไทยยังคงมีแนวโน้มขยายตัวดีต่อเนื่อง จากปัจจัยเกื้อหนุนจำนวนมาก ได้แก่ การที่รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนอย่างเต็มที่ ทั้งด้านการผลิต การจำหน่ายในประเทศ และการส่งออก โดยเฉพาะการส่งเสริมรถยนต์นั่งประหยัดพลังงานที่ใช้แก๊สโซฮอล์ (E20) รถ NGV รถไฮบริด รถขนาดเล็ก และรถอีโคคาร์ (Eco Car) รวมทั้งรถปิคอัพ อีกทั้งได้ใช้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และราคาพืชผลการเกษตรที่มีแนวโน้มสูงขึ้น จะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้บริโภคมีความต้องการรถยนต์เพิ่มขึ้น ทางด้านตลาดส่งออก รถยนต์ จะได้รับแรงผลักดันจากข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และการค้าเสรีทวิภาคี (FTA) ระหว่างไทยกับออสเตรเลีย ไทยกับนิวซีแลนด์ ไทยกับอินเดีย รวมทั้งความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทยกับญี่ปุ่น (JTEPA) ส่วนสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นตลาดหลักได้ประกาศคืนสิทธิพิเศษ (GSP) ให้แก่ไทยในปี 2552 – 2554 ซึ่งจะช่วยให้รถยนต์ไทยในตลาดยุโรปมีราคาถูกลง และมีศักยภาพการแข่งขันสูงขึ้น นอกจากนี้ บริษัทแม่ในต่างประเทศ ทั้งญี่ปุ่นและสหรัฐฯ ได้กำหนดให้ไทยเป็นฐานการผลิตรถยนต์เพื่อการส่งออกไปยังกว่า 150 ประเทศทั่วโลก (ธนาคารกรุงไทย, 2554)

ตารางที่ 1.1: สินค้าอุตสาหกรรม 10 อันดับแรกของไทยที่ส่งออกไปทั่วโลก

อันดับ ที่	ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านบาท			
		2550	2551	2552	2553
1	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	597,059.9	605,314.0	545,468.7	596,674.8
2	รถยนต์ อุปกรณ์และ ส่วนประกอบ	447,109.4	513,154.2	378,348.9	561,106.6
3	อัญมณีและเครื่องประดับ	185,149.6	274,093.1	333,699.4	366,819.7
4	แผงวงจรไฟฟ้า	290,349.5	237,972.6	219,508.7	255,321.1
5	ผลิตภัณฑ์ยาง	125,960.7	149,894.9	152,799.5	203,428.1
6	เม็ดพลาสติก	179,512.0	181,158.7	151,978.8	200,324.6
7	เคมีภัณฑ์	135,073.0	141,693.8	152,208.9	182,464.6
8	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ของเครื่อง	149,901.2	139,367.2	113,336.4	154,485.7
9	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	157,686.0	176,877.0	169,054.6	147,698.5
10	เครื่องใช้ไฟฟ้าและ ส่วนประกอบอื่น ๆ	128,988.8	123,852.4	113,834.8	141,536.2
รวม 10 รายการ		2,396,790.0	2,543,377.9	2,330,238.9	2,809,859.9
อื่นๆ		2,905,329.2	3,307,993.2	2,864,349.8	3,366,563.8
รวมทั้งสิ้น		5,302,119.2	5,851,371.1	5,194,588.6	6,176,423.7

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์. (2554). *สินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของไทยรายประเทศ*. สืบค้นวันที่ 21 มกราคม 2554, จาก http://www2.ops3.moc.go.th/menucomth/export_topn_country/.

จากตัวเลขการส่งออกรถยนต์ของไทยปี 2553 ไทยสามารถส่งออกรถยนต์ได้สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ ทั้งนี้การเติบโตของการส่งออกนี้มีสาเหตุหลักมาจากการที่สภาพเศรษฐกิจโลกได้เริ่มกลับมาฟื้นตัวขึ้นอีกครั้งหลังต้องประสบกับปัญหาวิกฤตทางการเงิน ส่งผลให้กำลังซื้อและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในประเทศต่างๆ เริ่มฟื้นกลับคืนมา นอกจากนี้ ผลสำเร็จจากการเปิดเสรีทาง

การค้า โดยเฉพาะภายใต้กรอบการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศเศรษฐกิจใหม่ที่นับวันยิ่งมีความสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมรถยนต์ไทยมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้นอกจากไทยจะส่งออกไปยังประเทศในกลุ่มนี้ได้มากขึ้นแล้ว บริษัทผู้ผลิตหลายรายทั้งจากซีกโลกตะวันออกและซีกโลกตะวันตก ยังได้มีการวางกลยุทธ์ให้ไทยกลายมาเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการผลิตรถยนต์แห่งหนึ่งของโลกเพื่อป้อนตลาดในภูมิภาคต่างๆ ทำให้คาดว่าปริมาณการส่งออกรถยนต์ของไทยในปี 2554 จะอยู่ระหว่าง 970,000 ถึง 1,015,000 คัน หรือขยายตัวร้อยละ 7 ถึง 12 จากที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 69 ในปี 2553 ซึ่งจากปริมาณรถยนต์ส่งออกที่คาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่อง เช่นเดียวกันกับตลาดรถยนต์ในประเทศ จะส่งผลทำให้การผลิตรถยนต์ในประเทศของไทยปี 2554 คาดว่าจะขยายตัวที่ระดับร้อยละ 7 ถึง 12 หรือคิดเป็นจำนวนรถยนต์ 1,780,000 ถึง 1,860,000 คัน จากที่คาดว่าจะผลิตได้ประมาณ 1.66 ล้านคันในปี 2553 ซึ่งการผลิตรถยนต์เพื่อการส่งออกจะเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของการผลิตรถยนต์ในประเทศของไทย จากปัจจุบันปริมาณการผลิตรถยนต์เพื่อส่งออกมีสัดส่วนถึงประมาณร้อยละ 55 ของการผลิตโดยรวมของไทย โดยทิศทางการขยายตลาดส่งออกที่เพิ่มสูงขึ้นในอนาคตจะทำให้การผลิตรถยนต์ในประเทศมีโอกาสพุ่งขึ้นไปแตะระดับ 2 ล้านคันในปี 2555 ได้ตามที่เคยคาดการณ์ไว้ (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2554)

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยมีความเห็นว่า เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจอุตสาหกรรมรถยนต์และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทยได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย เนื่องจากไทยเป็นฐานการผลิตรถยนต์เพื่อส่งออกที่สำคัญที่สุดของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งผู้ประกอบการผลิตชิ้นส่วนที่เกี่ยวข้องของไทยควรให้ความสนใจและเตรียมพร้อมเพื่อการพัฒนาชิ้นส่วนและบุคลากรของตนให้มีความสามารถรองรับกับทิศทางเทคโนโลยีเหล่านี้ที่จะมาถึงอย่างแน่นอนในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจในการทำวิจัยในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวก ที่มีต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย ดังนั้น เพื่อให้การศึกษามีขอบเขตที่ชัดเจน และได้รับผลการวิเคราะห์ที่น่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย โดยเปรียบเทียบอิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างๆ ดังนี้ ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง ปริมาณการผลิตรถยนต์ในไทย และวิกฤตเศรษฐกิจโลก

2. ข้อมูลสถิติต่างๆ ที่นำมาวิเคราะห์จะอยู่ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2548 – ไตรมาสที่ 4 ของปี 2553 ซึ่งเป็นการใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลา

3. ข้อมูลที่ใช้ศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเก็บรวบรวมมาจากตัวเลขสถิติของรายงานทางเศรษฐกิจจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้

- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- กระทรวงพาณิชย์
- สถาบันยานยนต์

4. ศึกษาเฉพาะรถยนต์ส่งออกที่อยู่ในพิกัดศุลกากร HS8703 ตามรายละเอียดที่กรมศุลกากรได้ระบุไว้

5. ทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบข้อมูลเพื่อทำการศึกษาในครั้งนี้

- ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค
- ทฤษฎีเกี่ยวกับสินเชื่อ

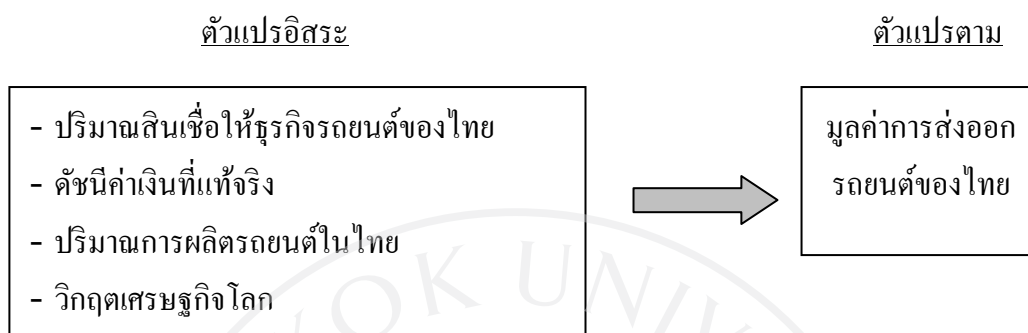
6. ทำการศึกษามูลค่าการส่งออกรถยนต์เป็นภาพรวม โดยใช้มูลค่าการส่งออกไปทั่วโลก

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สามารถอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย
2. สามารถนำผลการศึกษาในครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนนโยบายหรือบริหารการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการเงิน อุตสาหกรรมรถยนต์ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก เป็นต้น
3. ผลการศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อมูลให้กับผู้ที่สนใจจะศึกษาในเรื่องอุตสาหกรรมรถยนต์ต่อไป

1.5 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1: กรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย

จากภาพแสดงกรอบแนวคิดของการศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรตาม คือ มูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย และตัวแปรอิสระ 4 ตัว (ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง ปริมาณการผลิตรถยนต์ในไทย และวิกฤตเศรษฐกิจโลก) ผู้ศึกษาสรุปสมมติฐานที่จะทดสอบ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย

สมมติฐานที่ 2 ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย

สมมติฐานที่ 3 ปริมาณการผลิตรถยนต์ในไทย มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย

สมมติฐานที่ 4 วิกฤตเศรษฐกิจโลก มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

มูลค่าการส่งออกรถยนต์ หมายถึง รายได้ทั้งหมดที่เกิดจากการส่งออกรถยนต์ไปจำหน่ายในแต่ละประเทศทั่วโลก

ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ หมายถึง ปริมาณวงเงินกู้ยืมที่สถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์ได้ทำการปล่อยกู้ให้กับผู้ประกอบการธุรกิจหรืออุตสาหกรรมรถยนต์ เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานให้เกิดสภาพคล่อง หรือนำไปลงทุนกิจกรรมต่างๆ ภายในกิจการ

ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง (REER) โดยทั่วไปคำนวณจากค่าเงินประเทศนั้นเทียบกับค่าเฉลี่ยของค่าเงินประเทศคู่ค้าสำคัญถ่วงน้ำหนักด้วยสัดส่วนการค้า โดยนำส่วนต่างเงินเฟ้อของประเทศดังกล่าวและคู่ค้าเข้ามาคำนวณด้วย แล้วเปรียบเทียบค่าที่คำนวณได้กับค่าของดัชนีในปีที่เป็นปีฐาน (ปกติให้เท่ากับ 100) ซึ่งถือว่าเป็นปีที่อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงอยู่ในดุลยภาพ หากช่วงเวลาใดดัชนีค่าเงินที่แท้จริงมีค่าสูงกว่าดัชนีในปีฐาน (>100) แสดงว่าค่าเงิน ณ ขณะนั้นสูงเกินไป (overvalued) ในทางตรงข้ามหากดัชนีค่าเงินที่แท้จริงมีค่าต่ำกว่าดัชนีในปีฐาน (<100) แสดงว่าค่าเงิน ณ ขณะนั้นต่ำเกินไป (undervalued) ดัชนีค่าเงินจะมีค่าลดลงได้จาก 2 ปัจจัยได้แก่ (1) ค่าเงินบาทอ่อนลงเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้าสำคัญ คือ ดัชนีค่าเงินบาทในรูป nominal term ที่เรียกว่า Nominal Effective Exchange Rate: NEER ลดลงนั่นเอง (2) สัดส่วนราคาสินค้าของไทยต่อราคาสินค้าของคู่ค้าลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าราคาสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยมีแนวโน้มถูกลงเมื่อเทียบกับสินค้าที่ผลิตในประเทศคู่ค้า (เมทินี สุภสวัสดิ์กุล, ม.ป.ป.)

รถยนต์ หมายถึง รถยนต์ที่ทำการผลิตและประกอบภายในประเทศไทย นำออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ โดยเป็นรถยนต์นั่ง คือ รถเก๋งหรือรถยนต์ที่ออกแบบสำหรับเพื่อใช้นั่งเป็นปกติวิสัย นั่งได้ไม่เกิน 7 คน และรถยนต์พาณิชย์ คือรถสำหรับการบรรทุกและขนส่งสินค้า (สถาบันยานยนต์, 2554)

วิกฤตเศรษฐกิจโลก หมายถึง ปัญหาทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำอย่างมาก ซึ่งทุกประเทศจะได้รับผลกระทบจากการเกิดวิกฤตดังกล่าวไม่มากก็น้อย แต่ประเทศที่เผชิญวิกฤตหนัก ผู้คนในประเทศจำนวนมากตกงาน ไม่มีงานทำ ซึ่งแน่นอนว่าจะทำให้ผู้คนที่ตกงานเหล่านี้ต้องประสบกับความเดือดร้อน เพราะไม่มีเงินมาใช้ซื้อหาแม้แต่ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัว ทำให้รัฐบาลต้องเข้ามาช่วยเหลือและแก้ปัญหาวิกฤตดังกล่าว ซึ่งในบางครั้งต้องอาศัยความช่วยเหลือจากประเทศอื่นๆ

บทที่ 2

ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการอำนวยการสินเชื่อที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังต่อไปนี้

- ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค
- ทฤษฎีเกี่ยวกับสินเชื่อ
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคนิ (2550) ได้กล่าวว่า เศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics) เป็นการศึกษาเศรษฐกิจทั้งระบบหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ประชาชาติ ราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไป การหารายได้และการใช้จ่ายของรัฐบาล การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ เป็นต้น

เอนก เขียรถาวร (2541) ได้อธิบายว่า เศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics) คำว่า “Macro” มาจากภาษากรีกว่า “MAKROS” แปลว่า “ใหญ่ (large)” เป็นการศึกษาถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนรวม (economic aggregate) เช่น ศึกษาถึงผลิตผลรวมของประเทศ อัตราการจ้างงานของประเทศ การเงินและการธนาคาร การพัฒนาประเทศ ตลอดจนการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาที่กว้าง เพราะไม่เพียงแต่จะกระทบถึงเฉพาะบุคคลหรือเฉพาะหน่วยธุรกิจแห่งใดแห่งหนึ่งเท่านั้นแต่จะกระทบกระเทือนถึงบุคคล หน่วยการผลิต และอุตสาหกรรมทั้งหมด การศึกษาวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์มหภาคจะมุ่งพิจารณาถึงผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP) และการว่าจ้างทำงานว่า ได้กำหนดขึ้นอย่างไรและอะไรเป็นสาเหตุทำให้ผลิตผลรวมและระดับการว่าจ้างทำงานเคลื่อนไหวขึ้นลงเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ เช่น การว่างงาน การผลิตที่ใช้กำลังผลิตไม่เต็มที่ ภาวะเงินเฟ้อหรือเงินฝืด เป็นต้น

จุดมุ่งหมายของเศรษฐศาสตร์มหภาค

เอนก เชียรถาวร (2541) ได้อธิบายอีกว่า การศึกษาเศรษฐศาสตร์มหภาคจะเน้นหน่วยเศรษฐกิจโดยส่วนรวม โดยเฉพาะเศรษฐกิจระดับชาติ ให้ระบบเศรษฐกิจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถผลิตสินค้าและบริการสนองความต้องการให้ได้มากที่สุดและเป็นไปอย่างดี มีเสถียรภาพ โดยมีจุดมุ่งหมาย 4 ประการคือ

(1) เพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Progress) นับเป็นเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของส่วนรวม เพราะเมื่อประเทศมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ คือ มีการลงทุน มีการผลิต และมีการบริโภคสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้น ย่อมเป็นเครื่องแสดงความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้ประชากรมีความอยู่ดีกินดี มีสินค้าและบริการสนองความต้องการเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเราจะวัดได้จากตัวเลขรายได้ประชาชาติที่แท้จริง (Real National Income) และรายได้ที่แท้จริงต่อหัวของประชากรในประเทศ (Per Capita Real Income) ตลอดจนอัตราการเพิ่มของประชากร

(2) เพื่อความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Stability) ระบบเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพ จะมีการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาค่อนข้างคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ความมีเสถียรภาพภายในจะดูได้จากดัชนีราคาสินค้า (Price Index) และมีระดับการจ้างสูงพอสมควร ส่วนเสถียรภาพภายนอกดูจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลของประเทศกับของต่างประเทศ ความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศจะเกี่ยวข้องกับการเงิน การคลัง การค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนค่าภายในและภายนอกประเทศของเงินตราของประเทศ ซึ่งรัฐบาลอาจใช้นโยบายการเงิน (Monetary Policy) และนโยบายการคลัง (Fiscal Policy) เข้าควบคุมระดับการใช้จ่ายรวมของประเทศให้ได้สัดส่วนกับรายได้รวมของประเทศ เพื่อป้องกันมิให้มีภาวะเงินเฟ้อ (Inflation) หรือภาวะเงินฝืด (Deflation) เกิดขึ้น ในประเทศที่ภาครัฐบาลมีบทบาทในระบบเศรษฐกิจของประเทศมาก รัฐบาลจะเป็นผู้ควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ไว้ เศรษฐกิจของประเทศจึงมีเสถียรภาพมาก การผันผวนทางเศรษฐกิจมีน้อยกว่าในประเทศที่ภาครัฐบาลมีบทบาทในระบบเศรษฐกิจของประเทศน้อย ซึ่งภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่ นั่น ความผันผวนทางเศรษฐกิจของประเทศจะเกิดขึ้นได้ง่าย เพราะภาคเอกชนจะมุ่งดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามสภาพของตลาด และมุ่งแสวงหาผลกำไรสูงสุดเป็นสำคัญ

(3) เพื่อความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Justice) เนื่องจากประเทศต่างๆ มีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัด แต่ประชากรมีความต้องการสินค้าและบริการมากมาย รัฐบาลของประเทศจึงต้องเข้ามาจัดสรรทรัพยากรของสังคมให้เป็นประโยชน์ต่อประชากรส่วนใหญ่มากที่สุด โดยการกระจาย

รายได้ การให้มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน การได้รับบริการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เป็นต้น รัฐบาลอาจใช้มาตรการทางด้านภาษีอากรและงบประมาณรายจ่ายเพื่อกระจายรายได้ของสังคมให้ดีขึ้น และใช้เป็นเงินภาษีอากรจัดบริการสาธารณะ เช่น ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการศึกษาภาคบังคับ เพื่อกระจายผลประโยชน์ไปยังประชากรทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง

(4) เพื่อให้มีเสรีภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Freedom) เสรีภาพทางเศรษฐกิจ หมายถึง การที่ประชาชนมีสิทธิในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ มีเสรีภาพในการเลือกทำการผลิต มีเสรีภาพในการเลือกการบริโภค และการประกอบการอื่นในทางเศรษฐกิจ ขอบเขตของเสรีภาพทางเศรษฐกิจนี้ย่อมแตกต่างกันไปตามระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศใ้ใช้อยู่ ในประเทศที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ภาคเอกชนย่อมมีเสรีภาพทางเศรษฐกิจสูง ส่วนประเทศที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม ภาครัฐบาลจะเข้ามามีบทบาทควบคุมการผลิตและการบริโภคสูง

การค้าระหว่างประเทศ

สมรักษ์ รักษาทรัพย์ (2541) ได้กล่าวว่า การค้าระหว่างประเทศ หมายถึงกิจกรรมซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นเพราะประเทศต่างๆ มีทรัพยากรธรรมชาติไม่เท่าเทียมกัน ประชาชนมีความสามารถความชำนาญแตกต่างกัน ทำให้ประเทศต่างๆ มีศักยภาพในการผลิตสินค้าแตกต่างกัน บางประเทศอาจจะเหมาะกับการผลิตสินค้าชนิดหนึ่ง ในขณะที่อีกประเทศหนึ่งอาจจะเหมาะกับการผลิตสินค้าอีกชนิดหนึ่ง แต่ละประเทศจะเลือกผลิตสินค้าที่ตนมีปัจจัยการผลิตในประเทศมากและสามารถทำการผลิตด้วยต้นทุนต่ำแล้วนำไปขายในประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตต่ำ ดังนั้นการค้าระหว่างประเทศจึงเกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุของการมีวัตถุดิบภายในประเทศไม่เพียงพอและผลผลิตไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศหรือสาเหตุของการมีทรัพยากรภายในประเทศมากเกินความต้องการภายในประเทศ ข้อดีของการค้าระหว่างประเทศคือการจัดสรรทรัพยากรระหว่างประเทศ เป็นการแบ่งงานกันทำการค้าระหว่างประเทศช่วยให้ประเทศคู่ค้ามีโอกาสเลือกผลิตสินค้าที่ตนเองมีความถนัดและมีความชำนาญ และผู้บริโภคสามารถเลือกบริโภคสินค้าและบริการที่ประเทศตนเองผลิตไม่ได้ นอกจากนี้การค้าระหว่างประเทศยังทำให้เกิดการกระจายของวิทยาการใหม่ทั่วโลก และเปิดโอกาสในการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีและการเรียนรู้ทางการจัดการหรือการบริหาร และท้ายสุดการค้าระหว่างประเทศจะเป็นตัวจักรสำคัญก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

วันรัศมี มิ่งมณีนาถ (2552) ยังได้กล่าวถึงสาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ ว่าทุกวันนี้ประเทศต่างๆ จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน อาจกล่าวได้ว่าแทบจะไม่มีประเทศใดที่สามารถอยู่ได้อย่างปรกติสุขโดยไม่ติดต่อกับค้าขายกับต่างประเทศ ประเทศใดก็ตามที่ความจำเป็นบังคับให้ต้องแยกตัวอยู่โดดเดี่ยวชั่วเวลาหนึ่ง ปรากฏว่าความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นมักจะหยุดนิ่งอยู่กับที่ในช่วงเวลาดังกล่าว ทั้งนี้เพราะประเทศเหล่านั้นไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพังด้วยสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศเท่านั้น แต่ยังต้องการสินค้าอื่นๆ ที่จำเป็นในการครองชีพซึ่งประเทศเหล่านั้นไม่สามารถผลิตได้เอง

การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นเนื่องจากประเทศต่างๆ ผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนไม่เท่ากัน ประเทศที่สามารถผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งด้วยต้นทุนที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ประเทศนั้นก็จะเป็นผู้ผลิตและส่งสินค้านั้น ไปขายที่อื่น เหตุที่ประเทศต่างๆ ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพทัดเทียมกันด้วยต้นทุนการผลิตไม่เท่ากัน เพราะแต่ละประเทศต่างก็มีทรัพยากรและความชำนาญในการผลิตไม่เหมือนกัน ประเทศที่มีทรัพยากรการผลิตชนิดใดมาก ก็มักจะได้เปรียบในการผลิตสินค้า ซึ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชนิดนั้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักของการกำหนดราคาโดยอุปสงค์และอุปทาน ประเทศที่มีปัจจัยการผลิตชนิดใดมาก (เมื่อเทียบกับความต้องการ) ราคาของปัจจัยชนิดนั้นจะต่ำ ซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตตลอดจนราคาขายต่ำไปด้วย ยกตัวอย่าง ประเทศไทยสามารถผลิตข้าวด้วยต้นทุนต่ำกว่าสิงคโปร์ เพราะประเทศไทยมีที่ดินมากกว่าและต้นทุนด้านที่ดินสำหรับปลูกข้าวก็ต่ำกว่า จึงปรากฏว่าไทยสามารถขายข้าวให้สิงคโปร์

อย่างไรก็ตาม จำนวนมากน้อยของปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ก็มีใช้สิ่งที่กำหนดต้นทุนและความได้เปรียบเสมอไป จริงอยู่ประเทศอื่นๆ เช่น ซาอุดีอาระเบีย ก็มีที่ดินจำนวนมากและราคาที่ดินต่ำ แต่ก็มีได้หมายความว่าประเทศดังกล่าวจะสามารถผลิตข้าวได้ดีและได้มากเช่นเดียวกับไทย ทั้งนี้เพราะดินฟ้าอากาศ และคุณภาพของที่ดินสู้ของประเทศไทยไม่ได้ อีกตัวอย่างหนึ่ง ชาวอเมริกันจำนวนหนึ่งมีความเชี่ยวชาญในการสร้างคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ดีกว่าคนชาติอื่น ทำให้สหรัฐอเมริกาสามารถขายคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก แสดงว่านอกจากปริมาณแล้วคุณภาพของปัจจัยการผลิตก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน เพราะทั้งปริมาณและคุณภาพของปัจจัยการผลิตต่างก็มีผลต่อประสิทธิภาพการผลิต

โดยทั่วไปการค้าระหว่างประเทศจะอยู่ในลักษณะที่ว่าแต่ละประเทศจะผลิตสินค้าที่ตนเองมีความถนัดและส่งออกเป็นสินค้าออก ขณะเดียวกันก็จะสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศสำหรับสินค้าที่ตนเองผลิตไม่ได้หรือผลิตได้แต่ต้องไ้ต้นทุนสูงกว่า การทำเช่นนี้จึงคล้ายกับการแบ่งงานกันทำระหว่างประเทศ และทำให้การใช้ทรัพยากรของโลกซึ่งมีอยู่จำกัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดที่สุด

การค้าระหว่างประเทศและการผลิตเฉพาะสิ่งที่แต่ละประเทศมีความชำนาญ ซึ่งจะทำให้สวัสดิการโดยรวมของประเทศคู่ค้าอยู่ในระดับสูงสุด ตามที่กล่าวอ้างในทางทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติมีบางประเทศพยายามผลิตสินค้าต่างๆ ที่ต้องการ โดยระยะแรกก็ต้องใช้ต้นทุนสูงเพราะขาดความเชี่ยวชาญ แต่นานไปต้นทุนอาจลดลงได้ตามความชำนาญที่เพิ่มขึ้น ประเทศเหล่านี้จะสะสมความมั่นคงได้ในระยะยาว ผิดกับประเทศที่ขาดความพยายาม ประเมินความสามารถของคนต่ำ มุ่งแต่จะซื้อจากต่างประเทศ เพราะได้สินค้ามาง่ายดี ถ้าไม่มีเงินจ่ายสินค้า ก็กู้เงินจากต่างประเทศ ในระยะยาวประเทศเหล่านี้จะสะสมแต่หนี้

การสนับสนุนให้ประเทศสามารถผลิตสินค้าได้หลายอย่างหลายประเภท ประชาชนต้องร่วมมือ เห็นแก่ผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ผู้บริโภคต้องใช้สินค้าคุณภาพต่ำหรือราคาสูงไปสักกระยะหนึ่ง ทางฝ่ายผู้ผลิตก็ต้องสำนึกถึงความเสียหายของผู้บริโภค โดยนำกำไรทั้งหมดไปปรับปรุงคุณภาพการผลิต หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประพฤติตามนี้ การพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ ก็เกิดขึ้นไม่ได้ ต้องพึ่งพาการสั่งเข้าตลอดไป

วันรักษ์ มิ่งมณีนากิน (2552) ได้อธิบายอีกว่า ความต้องการส่งออก หมายถึงมูลค่าสินค้าและบริการที่ประเทศหนึ่งส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ บัญญัติกำหนดความต้องการส่งออก มีดังนี้

1. นโยบายส่งเสริมการส่งออกของรัฐบาล เช่น การลดภาษีส่งออก การขยายตลาดในประเทศ การลดหรือยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบ และการปรับปรุงพิธีการศุลกากรให้สะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส ก็จะทำให้มีการส่งออกมากขึ้น ส่วนในทางตรงข้าม ก็จะทำให้การส่งออกชบเซา
2. ราคาของสินค้าออก หากราคาของสินค้าออกของประเทศใดอยู่ในระดับสูงกว่าตลาดต่างประเทศในสินค้าเดียวกัน ประเทศนั้นจะส่งออกได้น้อย แต่ถ้าราคาสินค้าออกต่ำกว่าตลาดต่างประเทศ ก็จะส่งออกได้มาก เนื่องจากราคาของสินค้าออก นอกจากขึ้นอยู่กับต้นทุนการผลิตแล้วยังขึ้นอยู่กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา หากเงินบาทเทียบกับเงินตราต่างประเทศมีค่าต่ำกว่าความเป็นจริง สินค้าออกของไทยจะมีราคาต่ำมองจากผู้ซื้อในต่างประเทศ ทำให้ปริมาณการส่งออกของไทยเพิ่มขึ้น
3. ความต้องการของตลาดต่างประเทศ ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้า หากภาวะเศรษฐกิจทั่วโลกอยู่ในเกณฑ์ดี ความต้องการซื้อสินค้าและบริการในตลาดต่างประเทศจะมาก ทำให้การส่งออกสอดคล้องตามไปด้วย ส่วนในกรณีตรงข้าม การส่งออกจะลดลง

ระดับอัตราแลกเปลี่ยนดุลยภาพตามทฤษฎี Purchasing Power Parity (PPP)

เมทินี ศุภสวัสดิ์กุล (ม.ป.ป.) ได้อธิบายว่า ทฤษฎี PPP เป็นการประยุกต์แนวคิด Law of One Price กับกลุ่มสินค้า (bundles of goods) โดยกล่าวว่า ภายใต้สมมติฐานโครงสร้างตลาดแข่งขันสมบูรณ์ซึ่งมี 2 ประเทศทำการค้าระหว่างกัน ไม่มีการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ ไม่มีต้นทุนค่าขนส่งสินค้า และต้นทุนในการทำธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศ กลุ่มสินค้าชนิดเดียวกันนี้ที่ขายในสองประเทศจะมีราคาซึ่งคำนวณเป็นสกุลเงินเดียวกันเท่ากัน ดังนั้นระดับอัตราแลกเปลี่ยนดุลยภาพจะถูกกำหนดโดยสัดส่วนของระดับราคาสินค้าในประเทศต่อระดับราคาสินค้าในประเทศต่างประเทศ กล่าวคือ ประเทศที่มีราคาสินค้าสูงกว่าโดยเปรียบเทียบกับคู่ค้า อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศนั้นจะมีแนวโน้มอ่อนลงเนื่องจากความต้องการซื้อสินค้าจากประเทศนั้นลดลง ส่งผลให้ความต้องการในสกุลเงินของประเทศนั้นลดลงเรื่อยๆ จนในที่สุดทำให้ราคาสินค้าของทั้งสองประเทศเมื่อคิดเป็นเงินสกุลเดียวกันเท่ากัน นั่นคือ ดุลการค้าระหว่างประเทศอยู่ในภาวะสมดุล และอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวเป็นอัตราแลกเปลี่ยนดุลยภาพ ดังนั้น ภายใต้แนวคิด Purchasing Power Parity นี้ อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (อัตราแลกเปลี่ยนปรับด้วยสัดส่วนระดับราคาสินค้าเปรียบเทียบ) จึงมีค่าคงที่ภายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

การพิจารณาว่าค่าเงินของประเทศหนึ่งอยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือไม่ แข็งหรืออ่อนเกินไป จนมีผลกระทบต่อระดับความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของประเทศหรือไม่ จะต้องพิจารณาจากค่าเงินของประเทศนั้นเปรียบเทียบกับค่าเงินของประเทศคู่ค้าสำคัญที่มีมากกว่า 1 ประเทศ และต้องคำนึงถึงต้นทุนทางด้านราคาด้วย ดังนั้น จึงพิจารณาในรูปของดัชนีค่าเงินที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate Index: REER) ซึ่งโดยทั่วไปคำนวณจากค่าเงินประเทศนั้นเทียบกับค่าเฉลี่ยของค่าเงินประเทศคู่ค้าสำคัญถ่วงน้ำหนักด้วยสัดส่วนการค้า โดยนำส่วนต่างเงินเฟ้อของประเทศดังกล่าวและคู่ค้าเข้ามาคำนวณด้วย แล้วเปรียบเทียบค่าที่คำนวณได้กับค่าของดัชนีในปีที่ใช้เป็นปีฐาน (ปกติให้เท่ากับ 100) ซึ่งถือว่าเป็นปีที่อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงอยู่ในดุลยภาพ หากช่วงเวลาใดดัชนีค่าเงินที่แท้จริงมีค่าสูงกว่าดัชนีในปีฐาน (> 100) แสดงว่าค่าเงิน ณ ขณะนั้นสูงเกินไป (overvalued) ในทางตรงข้ามหากดัชนีค่าเงินที่แท้จริงมีค่าต่ำกว่าดัชนีในปีฐาน (< 100) แสดงว่าค่าเงิน ณ ขณะนั้นต่ำเกินไป (undervalued)

ทั้งนี้ ค่าดัชนีค่าเงินที่แท้จริง (REER) ของประเทศใดประเทศหนึ่ง เช่น ไทย จะมีค่าลดลงได้จาก 2 ปัจจัย ได้แก่ (1) ค่าเงินบาทอ่อนลงเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้าสำคัญ คือ ดัชนีค่าเงินบาทในรูป nominal term ที่เรียกว่า Nominal Effective Exchange Rate: NEER ลดลงนั่นเอง

(2) สัดส่วนราคาสินค้าของไทยต่อราคาสินค้าของกลุ่มค่าลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าราคาสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยมีแนวโน้มถูกลงเมื่อเทียบกับสินค้าที่ผลิตในประเทศคู่ค้า

ดัชนีค่าเงินที่แท้จริงซึ่งคำนวณตามแนวคิด PPP มีข้อจำกัดดังนี้

(1) สมมติฐานหลัก 3 ข้อ คือ โครงสร้างตลาดแข่งขันสมบูรณ์ซึ่งไม่มีการกีดกันทางการค้า ไม่มีต้นทุนค่าขนส่งสินค้าและต้นทุนข้อมูลการทำธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศ เป็นสมมติฐานที่ค่อนข้างจำกัดมาก แม้ว่าการส่งเสริมการเปิดเสรีทางการค้าภายใต้การรวมกลุ่มเศรษฐกิจต่างๆ เช่น WTO APEC และการพัฒนาทางเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้สมมติฐานดังกล่าวเป็นจริงมากขึ้น โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้วก็ตาม

(2) ระดับราคาสินค้ามักไม่ปรับตัวในระยะสั้น (Price Rigidity) เนื่องจากข้อจำกัดในการเปลี่ยนแปลงสัญญาณการผลิต การจ้างงาน การขยายกำลังการผลิตและการลงทุน เป็นต้น ดังนั้น แนวคิด PPP จึงมีแนวโน้มที่อาจเป็นจริงในระยะยาวมากกว่า

(3) ในการคำนวณดัชนีค่าเงินที่แท้จริงในทางปฏิบัติมีข้อจำกัดทางด้านข้อมูล เนื่องจากดัชนีราคาสินค้าของประเทศต่างๆ มักมีชนิดของสินค้าในตะกร้าที่ไม่สอดคล้องกันนัก และยากที่จะตัดสินใจว่าปีใดควรเป็นปีฐาน ซึ่งถือว่าอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ในระดับดุลยภาพ

(4) สมมติฐานที่ให้อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง ณ ระดับดุลยภาพมีค่าคงที่ค่าหนึ่ง (ซึ่งให้เท่ากับ 100 ณ ปีฐาน) เมื่อเวลาผ่านไป มีแนวโน้มที่จะไม่เป็นจริงเมื่อเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง ซึ่งอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ระดับการเปิดประเทศ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการใช้จ่ายของรัฐบาลและโครงสร้างหนี้ เป็นต้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ดุลยภาพด้านอัตราแลกเปลี่ยนนั้นอาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาผ่านไป

วิกฤตเศรษฐกิจ

ลิทวีนส์ สักพัฒน์ สายสุริย์ และสุรทัช (2549) ได้สรุปว่า วิกฤตเศรษฐกิจ (Economic Crisis) อาจเกิดขึ้นเนื่องมาจากภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real Sector) หรือภาคการเงิน (Financial Sector) แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. วิกฤตการณ์ค่าเงิน (Currency Crisis) เป็นวิกฤตการณ์ที่ประเทศถูกโจมตีค่าเงินจากนักเก็งกำไรค่าเงิน ทำให้ประเทศที่ใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ที่ต้องลดค่าเงินลง เป็นเหตุให้ธนาคารกลางต้องพยายามตรึงค่าเงินและต้องเสียทุนสำรองระหว่างประเทศ และต้องใช้นโยบายปรับอัตราดอกเบี้ยในประเทศให้อยู่ในระดับสูง เพื่อป้องกันเงินทุนไหลออกและป้องกันการถูกโจมตีค่าเงิน

2. วิกฤตการณ์ธนาคาร (Banking Crisis) เป็นวิกฤตการณ์ที่ธนาคารพาณิชย์ประสบปัญหาสภาพคล่องอย่างรุนแรง หรือไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ทำให้รัฐบาลต้องเข้ามาแทรกแซงให้ความช่วยเหลือ หรือเข้าไปยึดกิจการมาดำเนินการเอง

3. วิกฤตหนี้ระหว่างประเทศ (International Debt Crisis) เป็นวิกฤตการณ์ที่ประเทศไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ ไม่ว่าจะเป็นหนี้ภาครัฐหรือเอกชน เนื่องจากเงินทุนสำรองระหว่างประเทศไม่เพียงพอ ภายหลังจากที่เกิดวิกฤตแล้ว รัฐบาลทุกประเทศต้องระดมเครื่องมือ ได้แก่ นโยบายทางการเงินและการคลัง ตลอดจนทรัพยากร ได้แก่ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อใช้ในการกอบกู้เศรษฐกิจ มาตรการที่น่าออกมาใช้ย่อมส่งผลกระทบต่อทุกส่วนของระบบเศรษฐกิจอย่างรุนแรง

วันรัศมี มิ่งมณีนาคนิ (2552) ได้กล่าวถึงวัฏจักรธุรกิจ (Business Cycle) ว่าทุกประเทศปรารถนาสถานะทางธุรกิจ การค้า และการผลิต ที่มีการขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ แต่ในโลกปัจจุบันซึ่งมีการติดต่อทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศทั่วโลก ภาวะเศรษฐกิจมักมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงขึ้นลงไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งเปรียบดังวัฏจักรชีวิตหรือวัฏสงสาร ได้แก่ การเกิด แก่ เจ็บ ตายของทุกชีวิต การเคลื่อนไหวทางธุรกิจ การค้า และการผลิต ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจทั่วทั้งระบบ เรียกว่า วัฏจักรธุรกิจ (Business Cycle) ซึ่งมีลักษณะต่างๆ แบ่งเป็น 4 ช่วง เรียงตามลำดับดังนี้

1. ช่วงขยายตัว (Expansion)
2. ช่วงรุ่งเรืองสูงสุด (Peak)
3. ช่วงหดตัว (Contraction)
4. ช่วงต่ำสุด (Revival)

วัฏจักรที่เกิดขึ้นจะผ่านจากช่วงหนึ่งไปยังอีกช่วงหนึ่งตามลำดับข้างต้น ในบางกรณีอาจเกิดซ้ำในช่วงใดช่วงหนึ่งของวัฏจักรก็ได้ จากประสบการณ์ในอดีตวัฏจักรหนึ่งๆ อาจกินเวลาตั้งแต่ 1 ปี จนถึง 20 ปี ลักษณะเฉพาะของแต่ละช่วงมีดังนี้

1. ช่วงขยายตัว (Expansion) การลงทุน การผลิตและการจ้างงานมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อัตราดอกเบี้ยและระดับราคาผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การลงทุนและการผลิตเพิ่มขึ้น ได้แก่ อุปสงค์มวลรวม แต่บางกรณีการลงทุนและการผลิตอาจเพิ่มขึ้นเพราะผู้ประกอบการมองภาวะเศรษฐกิจดีกว่าความเป็นจริง เพราะอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นนั้นส่วนหนึ่งเป็นอุปสงค์เทียม/การเก็งกำไร

2. ช่วงรุ่งเรืองสูงสุด (Peak) ดัชนีบางตัวที่แสดงว่าความเฟื่องฟูทางธุรกิจอยู่ในจุดสูงสุด ได้แก่ การจ้างงานอยู่ในระดับสูง และ/หรือมีการขาดแคลนแรงงานเฉพาะทางและทั่วไป ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้นๆ ยังผลให้ต้นทุนการผลิตและราคาผลผลิตสูงขึ้นตามไปด้วย ผู้บริโภคมีรายได้อันเพิ่มขึ้นและใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ช่วงนี้ทั้งราคาปัจจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์มีแนวโน้มพุ่งสูง

ภาคธุรกิจจะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องยาวนานไม่เท่ากันในแต่ละกรณี หากมีปัจจัยเกื้อหนุนที่มั่นคง ก็จะรักษาการขยายตัวได้นาน ตรงข้ามกลับกัน แต่ไม่ว่าช่วงรุ่งเรืองจะดำรงอยู่ได้ยาวนานก็จะต้องมีวันเวลาสิ้นสุดลงและเข้าสู่ช่วงการหดตัว

3. ช่วงหดตัว (Contraction) เมื่ออุปสงค์ลดลง การลงทุนและการผลิตจะปรับตัวลดลง หน่วยผลิตบางส่วนต้องเลิกกิจการ การจ้างปัจจัยการผลิตทุกประเภทลดลง การว่างงานเพิ่มขึ้น เมื่อรายได้ลดลงหรือขาดหายไป อุปสงค์มวลรวมก็จะลดลง การหดตัวของภาคธุรกิจจะดำเนินไปจนถึงจุดต่ำสุด

4. ช่วงต่ำสุด (Revival) เมื่อเศรษฐกิจทรุดลงอยู่ที่จุดต่ำสุด สภาพทั่วไปไม่ต่างจากช่วงหดตัว แต่ลงลึกกว่า สภาพจิตใจของประชาชนจะตระหนกตกใจน้อยลงและรอคอยช่วงต่ำสุด หากพ้นช่วงนี้ย่อมหมายถึงการเข้าสู่ช่วงฟื้นตัว/ขยายตัวอีกครั้ง

สมรักษ์ รักษาทรัพย์ (2541) ได้สรุปนิยามศัพท์ของวัฏจักรธุรกิจเบื้องต้น คือ

1. กิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม (Aggregate Economic Activity) ปัจจัยที่ใช้วัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวมคือ GDP ที่แท้จริง ถึงแม้ GDP ที่แท้จริงจะเป็นตัวแปรตัวเดียวที่ใช้ค่าของกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวมได้ใกล้เคียงที่สุด

2. การขยายตัวและการหดตัว (Expansions and Contractions) ช่วงเวลาที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวมกำลังลดลง คือ การหดตัวของเศรษฐกิจ (Contraction) หรือการชะลอตัว (Recession) ถ้าเศรษฐกิจชะลอเกิดขึ้นยาวนานออกไปมากมันจะกลายเป็นเศรษฐกิจตกต่ำ (Depression) เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำถึงจุดต่ำสุด (Trough: T) กิจกรรมทางเศรษฐกิจก็จะเริ่มฟื้นตัว ช่วงเวลาที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจฟื้นตัว เรียกว่าเศรษฐกิจขยายตัว (Expansion) หรือเศรษฐกิจรุ่งเรือง (Boom) เมื่อเศรษฐกิจขยายตัวถึงจุดสูงสุด (Peak: P) กิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวมก็จะเริ่มลดมาอีก ระยะเวลาของแต่ละวัฏจักรจะวัดจากจุดสูงสุดหนึ่งไปยังจุดสูงสุดอีกจุดหนึ่ง หรือจากจุดต่ำสุดหนึ่งไปยังจุดต่ำสุดอีกจุดหนึ่ง

จุดสูงสุด (Peak) และจุดต่ำสุด (Trough) ในแต่ละวัฏจักรธุรกิจ คือ จุดวกกลับ (Turning Point) เป้าหมายสำคัญอันหนึ่งของการศึกษาวัฏจักรธุรกิจ คือการค้นหาว่าเมื่อไรเศรษฐกิจจะถึงจุดวกกลับ เนื่องจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวมไม่ได้วัดจากตัวแบบใดตัวหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้นจึงไม่มีสูตรสำเร็จที่จะบอกนักเศรษฐศาสตร์ว่า เมื่อไรจะถึงจุดสูงสุดและเมื่อไรจะถึงจุดต่ำสุด

3. การเปลี่ยนแปลงไปด้วยกัน (Comovement) ความผันผวนทางเศรษฐกิจเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมหลายกิจกรรมในเวลาเดียวกัน ดังนั้นผลผลิตและการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่จะลดลงในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัว และเพิ่มขึ้นในช่วงเศรษฐกิจ

ขยายตัว ตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น ราคา ประสิทธิภาพ การค้า และการใช้จ่ายของรัฐบาล ก็จะมีรูปแบบการเปลี่ยนแปลงของตนเองตลอดเวลาของการเกิดวัฏจักรธุรกิจ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงร่วมกันของตัวแปรต่างๆ เรียกว่า การเปลี่ยนแปลงไปด้วยกัน (Comovement)

4. ปรากฏการณ์ที่เกิดซ้ำๆ กันแต่ไม่เป็นเวลาที่แน่นอน (Recurrent but not periodic) วัฏจักรธุรกิจจะไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สม่ำเสมอหรือช่วงเวลาที่แน่นอน แต่มีแบบมาตรฐานของปรากฏการณ์คือ การหดตัว (Contraction) ตกด่ำสุด (Trough) การขยายตัว (Expansion) เติบโตสูงสุด (Peak) หลังจากนั้นก็จะกลับไปเริ่มต้นที่การหดตัวใหม่ เป็นเช่นนี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า

5. การคงอยู่ (Persistence) เมื่อเกิดเศรษฐกิจชะลอตัว เศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะยังคงหดตัวต่อเนื่องไปอีกระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1 ปีหรือมากกว่า 1 ปี ในทำนองเดียวกัน เมื่อเศรษฐกิจขยายตัวเริ่มเกิดขึ้นก็จะมีแนวโน้มที่เศรษฐกิจจะขยายตัวมากขึ้นต่อเนื่องไปอีกระยะเวลาหนึ่ง ปรากฏการณ์ที่การชะลอตัวทางกิจกรรมทางเศรษฐกิจจะตามด้วยการขยายตัวมากยิ่งขึ้น เรียกว่า การคงอยู่ (Persistence) เพราะว่าการเปลี่ยนแปลงไปกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีลักษณะต่อเนื่อง ดังนั้น นักพยากรณ์ทางเศรษฐกิจต่างก็จะเปลี่ยนแปลงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ตัวอย่างของวิกฤตเศรษฐกิจโลก คือ วิกฤตสินเชื่อค้ำคุณภาพ (Sub-prime crisis) “ซัพไพร์ม” เป็นตราสารทางการเงินชนิดอื่น ซึ่งถูกขายให้กับนักลงทุนสถาบัน และกองทุนเฮดจ์ฟันด์ทั่วโลก ความเสี่ยงทางการเงินเกิดขึ้นเมื่อการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยชำระหนี้และการบังคับจำนองของลูกค้าซัพไพร์มส่งผลกระทบต่อเงินของบริษัทปล่อยกู้จำนอง และกองทุนเฮดจ์ฟันด์ซึ่งได้ลงทุนในตราสารหนี้ที่หนุนหลังด้วยสินเชื่อค้ำคุณภาพดังกล่าว ความปั่นป่วนของตลาดการเงินรุนแรงมากขึ้น เมื่อมีหลักฐานบ่งชี้อย่างชัดเจนมากขึ้นเรื่อยๆ ว่าไม่เพียงแต่บริษัทปล่อยกู้จำนองและกองทุนเฮดจ์ฟันด์ในสหรัฐฯ เท่านั้นที่กำลังตกอยู่ในภาวะย่ำแย่ บริษัทปล่อยกู้จำนองและกองทุนเฮดจ์ฟันด์ ตลอดจนนักลงทุนสถาบันอื่นๆ ทั้งในยุโรป แคนาดา ออสเตรเลีย และเอเชียต่างก็ต้องเผชิญปัญหาการขาดสภาพคล่องและขาดทุนไม่แตกต่างกัน ผลที่ตามมาคือ ตลาดสินเชื่อทั่วโลกต้องเผชิญกับภาวะตึงตัวอย่างหนัก จนทำให้ธนาคารกลางประเทศต่างๆ ต้องเข้ามาช่วยอัดฉีดสภาพคล่องสู่ระบบการเงิน เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2550 เฟดได้สร้างความประหลาดใจให้กับตลาดการเงินด้วยการประกาศลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน ซึ่งเป็นช่องทางในการปล่อยกู้ให้กับสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องได้โดยตรง ลง 0.50% สู่ระดับ 5.75% พร้อมกับระบุในแถลงการณ์ว่า สภาวะในตลาดการเงินได้ถดถอยลง ภาวะตึงตัวด้านสินเชื่อและความไร้เสถียรภาพทางการเงินได้เพิ่มความเสี่ยงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต

ขณะที่ภาคส่งออกของไทยอาจได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้หากเศรษฐกิจสหรัฐฯ ซึ่งเป็นคู่ค้าสำคัญต้องประสบกับการชะลอตัว (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2550)

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมด เศรษฐศาสตร์มหภาคเป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ทำให้ทราบถึงความสำคัญ และความเกี่ยวเนื่องกันของตัวแปรต่างๆ ในภาคเศรษฐกิจโดยรวม อีกทั้งยังทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ซึ่งช่วยให้ปรับตัวให้เข้ากับภาวะการณ์ต่างๆ ทางเศรษฐกิจได้ดีขึ้น และสามารถนำเอาแนวคิดและทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาคไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนากรอบแนวคิด เพื่อนำมาสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับสินเชื่อ

กฤษฎา สังขมณี (2550) ได้กล่าวว่า สินเชื่อมีความหมายคล้ายเงินตราที่เราใช้เป็นตัวแทนวัดมูลค่าสิ่งของที่จะซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างกัน โดยสมมติฐานว่า เมื่อฝ่ายหนึ่งส่งมอบสินค้าหรือบริการให้อีกฝ่ายหนึ่งซึ่งก็คือลูกหนี้แล้ว ผู้ส่งมอบหรือเจ้าหนี้นิยมคาดหวังว่า ลูกหนี้จะปฏิบัติตามข้อตกลงต่อกันว่าจะชำระราคาให้ตามวัน เวลา สถานที่ และจำนวนตามที่ได้ตกลงกัน ซึ่งลึกๆ แล้ว เจ้าหนี้ต้องพิจารณาว่าลูกหนี้จะต้องมีความสามารถจากการประกอบอาชีพการงานและมีความซื่อสัตย์ต่อกัน อีกทั้งในกรณีมีเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้นลูกหนี้ต้องร่วมมือในการแก้ปัญหาภาระหนี้สินด้วยความเต็มใจ ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อเจ้าหนี้มีความเสี่ยง จึงต้องเรียกร้องผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ส่วนลดรับ รวมกระทั่งถึงเรียกร้องสิ่งของมีค่าไว้เพื่อเป็นหลักประกัน กรณีที่ฝ่ายเจ้าหนี้ทำธุรกิจหรือมีอาชีพให้สินเชื่อ เช่นเป็นธนาคารหรือกิจการค้าส่งค้าปลีก ก็จะต้องพิจารณาสินเชื่อกับลูกหนี้ทุกๆ ราย เพื่อให้กิจการมีกำไรดำรงอยู่ได้ในระยะยาว มีสภาพคล่องเพียงพอต่อการหมุนเวียนเงินทุน มีความเสี่ยงต่ำ ไม่เอาเปรียบลูกหนี้เกินสมควรและจรรยาบรรณสังคมและภาวะเศรษฐกิจชุมชนด้วย

กฤษฎา สังขมณี (2550) ได้อธิบายว่าการบริหารจัดการสินเชื่อที่ดีจะต้องใช้เครื่องมือในการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning) ต้องกำหนดให้ชัดเจนถึงจุดประสงค์ แนวทางการบรรลุวัตถุประสงค์นั้น ทั้งในระยะสั้น ระยะยาว ยกตัวอย่างเช่น ในปีที่จะถึงนี้ธนาคารมีวัตถุประสงค์ที่จะเน้นการให้บริการกับลูกค้ารายย่อยเพื่อการมีที่อยู่อาศัย ก็จะต้องระบุจำนวนรายจำนวนเงิน

เป้าหมายรวม แยกเป็นบ้านใหม่และบ้านมือสองซึ่งเป็นบ้านเดี่ยว ทาวน์เฮาส์ อาคารพาณิชย์ใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภูมิภาคต่างๆ ให้ชัดเจน รวมถึงต้องกำหนดแนวทางในการทำงานที่ชัดเจนลงไปด้วย เช่น เน้นให้กู้กับลูกค้าเป้าหมายทุกรายที่ซื้อบ้านในโครงการที่ธนาคารเป็นผู้สนับสนุน โครงการจัดสรร หรือเน้นการให้กู้กับลูกค้าเพื่อไปชำระหนี้สินที่ค้างกับสถาบันการเงินอื่น (Refinance) เป็นต้น ทั้งนี้จะต้องมีแผนงานด้านอัตรากำลังพนักงานที่จะให้บริการว่าจะต้องอยู่ในธนาคารและออกตลาดจำนวนเท่าไร ในเวลาใดบ้าง หรือการเร่งรัดชำระหนี้สินจะต้องกำหนดแผนให้ชัดเจนว่าจะต้องมีพนักงานเร่งรัดหนี้เข้าพบลูกค้า เช่น พนักงานแต่ละคนต้องเข้าพบเพื่อเร่งรัดลูกค้าไม่น้อยกว่า 5 รายต่อวันและต้องเรียกเก็บให้ได้ไม่น้อยกว่า 60% ของจำนวนหนี้ที่ค้างชำระ (Past due) ของลูกค้าแต่ละราย เป็นต้น ทั้งนี้แผนงานต้องกำหนดให้เข้าใจตรงกันในทุกระดับ ทั้งผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารระดับรองลงมาจนถึงผู้ปฏิบัติ

2. การจัดองค์การ (Organizing) เพื่อให้มีการแบ่งงานและกำหนดสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนเหมาะสม ทั้งภายในองค์กรและต่อการให้บริการต่อลูกค้าหรือลูกหนี้ภายนอกองค์กร ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดและต้องมีการปรับปรุง ถ้าพบว่าไม่เหมาะสมกับภาวะธุรกิจหรือการแข่งขันภายนอก

3. การจัดอัตรากำลังคน (Staffing) ให้เหมาะสมกับงานที่มีความเหมาะสมหรือเชี่ยวชาญ (Put the right man into the right job) ทั้งในแง่จำนวนและความรู้ความสามารถ เช่น พนักงานด้านวิเคราะห์และการตลาดสินเชื่อ ต้องมีความรู้ขั้นต้นระดับปริญญาโททางบริหารธุรกิจ พนักงานเร่งรัดหนี้สินต้องมีความรู้ทางกฎหมายเป็นอย่างดี เป็นต้น

4. การจัดสายการบังคับบัญชา (Directing) เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคนทุกระดับได้เข้าใจตรงกันว่าตนเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาใครในฝ่ายใดขององค์กรและตนมีผู้ใต้บังคับบัญชาจำนวนเท่าใด เป็นใครบ้าง รวมถึงการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นในองค์กรจะต้องติดต่อผ่านใคร ในระดับใดในองค์กร ในกรณีที่สายการบังคับบัญชาไม่ชัดเจนหรือไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างที่ควรจะเป็น จะทำให้เกิดปัญหาทับซ้อน ส่งผลให้งานด้านสินเชื่อขาดประสิทธิภาพได้

5. การควบคุม (Controlling) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการบริหารงานสินเชื่อเช่นกันเพราะจะทำให้ติดตามประเมินผลรู้ว่าจุดใดที่ดำเนินไปได้ด้วยดีตามแผน จุดใดที่ยังต้องแก้ไขจะได้หาทางปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงานด้านสินเชื่อ ทั้งการอนุมัติเงินกู้ใหม่ๆ หรือแก้ไขหนี้ที่มีปัญหาอยู่

ชรินทร์ พิทยาวิวิธ (2547) ได้อธิบายว่า ในการพิจารณาสินเชื่อแก่ลูกค้านั้น ตามกระบวนการจะต้องมีการหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวลูกค้า แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อให้รู้ฐานะทางเครดิตของลูกค้า ทั้งนี้เพื่อให้รู้ว่าเมื่อให้สินเชื่อไปแล้วจะมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด อยู่ในข่ายยอมรับได้หรือไม่

ความเสี่ยง (Risks) จะเกิดขึ้นนับตั้งแต่ธนาคารให้สินเชื่อแก่ลูกค้าจนกว่าลูกค้าจะชำระหนี้หมด ดังนั้นการจะให้สินเชื่อแก่ลูกค้าจึงจะต้องมีการประเมินความเสี่ยง ซึ่งในการประเมินจะต้องคำนึงถึงขอบข่ายของอัตราเสี่ยง (เสี่ยงไต่กีเปอร์เซ็นต์) ทั้งในด้านวงเงิน ระยะเวลา เงื่อนไข และหลักประกัน และเมื่อได้มีการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าไประยะหนึ่งแล้ว อัตราเสี่ยงจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ได้ ในกรณีอัตราเสี่ยงเพิ่มขึ้นก็จะต้องมีมาตรการที่จะลดความเสี่ยงลง โดยการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขต่างๆ ให้เหมาะสม

ในการประเมินความเสี่ยงเพื่อตัดสินใจในการที่จะให้ปฏิเสธการขอสินเชื่อของลูกค้า หรือลดวงเงินสินเชื่อ หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นๆ เพิ่มเติม เช่นการเพิ่มหลักประกัน จะมีเทคนิคอย่างหนึ่งที่น่ามาใช้ในการประเมินความเสี่ยง ก็คือ หลักการวิเคราะห์ 6C's Credit

ชรินทร์ พิทยาวิวิธ (2547) ได้สรุปหลักการวิเคราะห์ 6C's Credit คือ การพิจารณาคุณค่าทางเครดิตที่ได้มีการใช้มากกว่าหนึ่งศตวรรษ โดยพัฒนามาจาก 3C's คือ Character, Capacity และ Capital ต่อมาได้เพิ่ม Collateral, Condition และ Country เป็น 6C's Credit ตามความจำเป็นในการวิเคราะห์ที่ขยายขอบเขตกว้างออกไปเรื่อยๆ

1. CHARACTER หมายถึง การคุณลักษณะของผู้กู้ เป็นการพิจารณาทางด้านคุณภาพจิตใจ และพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อ เช่น ความซื่อสัตย์ ความมั่นคง อุปนิสัย ซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจในอันที่จะชำระหนี้ (Willing to pay) และจะมีผลต่อการชำระหนี้คืนธนาคารหรือสถาบันการเงิน ตามปกติเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาสินเชื่อและ/หรือเจ้าหน้าที่สอบสวนสินเชื่อจะต้องมีความชำนาญในการสอบถามปัญหาที่เกี่ยวกับตัวของผู้กู้อย่างดี เพื่อที่จะทราบข้อความบางอย่าง ซึ่งไม่สามารถวิเคราะห์ได้จากใบคำขอสินเชื่อ และการหมั่นสอบถามวงการธุรกิจภายนอก เพื่อศึกษาชื่อเสียงของผู้ขอสินเชื่อในด้านการชำระเงิน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้ได้ดียิ่งขึ้น เพราะคำว่าคุณสมบัตินั้น จะหมายความรวมถึงความซื่อสัตย์ในการประกอบธุรกิจมาเป็นเวลานานปี ความสามารถในการจัดการ ความชำนาญและประสบการณ์ การมีทักษะ (Skill) การมีวิสัยทัศน์ (Vision) ชื่อเสียง การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสังคม เกียรติภูมิ ความซื่อสัตย์ ความมีศีลธรรม ฐานะทางการเงิน ฯลฯ เป็นต้น ดังนั้น ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาสินเชื่อและ/หรือเจ้าหน้าที่สอบสวนสินเชื่อสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้ขอสินเชื่อมีคุณสมบัติแล้ว อัตราความเสี่ยงในด้านหนี้สูญก็จะน้อยลง ถ้าผู้

ขอสินเชื่อยังสามารถประกอบกิจการอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพราะคุณสมบัติที่ดีดังกล่าวจะมีผลสะท้อนไปยังเสถียรภาพในการทำงานอันมั่นคง การติดต่อธุรกิจกับผู้อื่นจะเป็นที่เชื่อถือในวงสังคม เป็นต้น สำหรับการที่จะสังเกตถึงคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อได้ดีที่สุดนั้น จะดูได้จากพฤติกรรมของลูกหนี้ เช่น ในกรณีที่ผู้ขอสินเชื่อมีภาระหนี้สินอยู่กับสถาบันการเงินแล้ว เมื่อผู้ขอสินเชื่อประสบปัญหาการดำเนินธุรกิจ จนกระทั่งไม่สามารถที่จะนำเงินมาชำระหนี้ได้ และสัญญาเงินกู้นั้นถึงกำหนดชำระ หากว่าคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อไม่ดี อาจจะตัดสินใจเลิกกิจการเสียปล่อยให้ศาลพิจารณาคดีหรือละเลยการชำระหนี้จนต้องมีหนังสือทวงถาม หรือต้องดำเนินวิธีการที่เข้มงวดกดขันจนต้องกระทำด้วยวิธีฟ้องร้องดำเนินคดีกับลูกหนี้ในที่สุด หรือในกรณีที่ลูกหนี้มีคุณสมบัติเป็นผู้ขอสินเชื่อที่ดี เมื่อธุรกิจประสบปัญหาแล้วก็จะมาเจรจาบอกกล่าวล่วงหน้าว่า ขณะนี้กำลังประสบปัญหาอยู่ไม่สามารถที่จะนำเงินมาชำระหนี้ได้ภายในกำหนด ขอให้พิจารณาให้ความช่วยเหลือด้วยวิธีการขอให้ต่ออายุสัญญาเงินกู้ออกไปอีก หรือขอเลื่อนเวลาการชำระหนี้ชั่วคราว หรือขอเงินกู้เพิ่มเติม เพื่อให้ธุรกิจกลับฟื้นตัวขึ้นมาใหม่ สุดแต่สถาบันการเงินจะเห็นสมควร เป็นต้น นอกจากนี้ยังจะต้องมีการสืบประวัติการชำระหนี้จากภายนอกด้วย ทั้งนี้ การดู Character ธุรกิจขนาดเล็กกับธุรกิจขนาดใหญ่ ก็อาจจะมีข้อแตกต่างกันอยู่บ้าง คือ ธุรกิจขนาดเล็กก็อาจจะดู Character จากเจ้าของหรือตัวผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้ได้จากการหาข้อมูลจากภายนอกและการสัมภาษณ์ลูกหนี้ ส่วนธุรกิจขนาดใหญ่ก็อาจจะต้องดู Character จากทีมผู้บริหาร และยังจะต้องดูนโยบายด้านการเงินของกิจการนั้นด้วย

ตารางที่ 2.1: ตารางส่วนประกอบการพิจารณา Character

พฤติกรรม	ข้อมูลพิจารณาบุคคล	ข้อมูลพิจารณาธุรกิจ
ความรับผิดชอบ	ประวัติการชำระหนี้	อุปนิสัยของฝ่ายบริหาร
ความมั่นคง	ประวัติการถูกฟ้องร้อง	ประวัติการชำระหนี้ของธุรกิจ
ความซื่อสัตย์สุจริต	การล้มละลาย	ประวัติการถูกฟ้องร้อง
ความตรงต่อเวลา	ความมั่นคงของที่อยู่อาศัย	การล้มละลาย
ความเสมอต้นเสมอปลาย	ลักษณะของงานที่ทำ	ฐานะของกิจการ-การเติบโต
	ฐานะทางสมรส	นโยบายการชำระหนี้
	ฐานะทางสังคม	วิธีการชำระหนี้
	การมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะ	
	ความเห็นของเพื่อนบ้านและผู้คุ้นเคย	

ที่มา: ชรินทร์ พิทยาวิรัช. (2547). *กระบวนการสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร* (พิมพ์ครั้งที่ 4).

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรโสภณ.

วิธีประเมิน CHARACTER

- การสัมภาษณ์ส่วนตัว
- หาข้อมูลจากเจ้าหนี้รายอื่น
- หาข้อมูลจากบุคคลในวงการธุรกิจหรือวงการอุตสาหกรรม
- การดูนโยบายด้านการเงิน

2. CAPACITY หมายถึง ความสามารถในการชำระหนี้ (Ability to pay or Capacity to pay) เมื่อถึงกำหนดเวลา เป็นคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อทางด้านความสามารถหรือสมรรถภาพในการหารายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้ ในการพิจารณา Capacity นั้นมีปัจจัยสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ

ความสามารถในการหารายได้ (Capacity) หรือบางครั้งเราเรียกว่า Ability to Create Income หมายความว่า ผู้ขอสินเชื่อจะสามารถนำรายได้จากการประกอบธุรกิจมาชำระคืนเงินกู้ได้โดยถูกต้องตามที่ได้สัญญาไว้กับสถาบันการเงิน ซึ่งสถาบันการเงินทุกแห่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะต้องได้จากกำไรที่ธุรกิจนั้นประกอบการค้าหามาได้ ไม่หวังที่จะให้ลูกหนี้ต้องขายหลักทรัพย์ที่ได้จำนองไว้กับสถาบันการเงินนำมาชำระหนี้

การพิจารณาความสามารถในการหารายได้ของผู้ขอสินเชื่อ อาจแยกได้เป็นประเภทสินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อธุรกิจ ในกรณีที่เป็นสินเชื่อส่วนบุคคล (Personal Loan) เจ้าหนี้ที่ผู้พิจารณาสินเชื่ออาจจะต้องพิจารณาถึงพื้นฐานทางการศึกษา สุขภาพ ความชำนาญ วิชาญ อายุ บุคลิก และความมั่นคงของสำนักงานที่ผู้ขอสินเชื่อได้ปฏิบัติงานอยู่ เป็นต้น ส่วนด้านสินเชื่อธุรกิจ รายได้จากการขายสินค้าและ/หรือบริการเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งเจ้าหนี้ที่ผู้พิจารณาสินเชื่อควรจะต้องทราบถึงระดับการขายว่า เหมาะสมกับทุนที่ทางกิจการนำมาลงหรือไม่ นอกจากนี้สถานที่ตั้ง หลักการโฆษณาและการตลาด คุณภาพของสินค้า ฐานะการแข่งขัน ความสัมพันธ์กับผู้ซื้อสินค้าและผู้ขายวัตถุดิบ เครื่องจักรที่ใช้อยู่ และต้นทุนการผลิต เป็นต้น ก็มีความสำคัญต่อผลประกอบการของธุรกิจเป็นอย่างมากด้วย

อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านรายจ่ายก็มีความสัมพันธ์กับรายได้ด้วย ดังนั้น จึงจะต้องดูว่าผู้ขอสินเชื่อมีภาระต้องใช้จ่ายมากน้อยเพียงใด ถ้ามีรายได้มากและรายจ่ายมาก ก็อาจจะมี Capacity เพียงแค่ชำระหนี้ที่มีอยู่ได้เท่านั้น ถ้าในอนาคตเกิดมีภาระหนี้เพิ่มขึ้นก็อาจจะมีปัญหาในการชำระหนี้ ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้ขอสินเชื่อมีรายได้สูงแต่รายจ่ายพอประมาณ Capacity ก็จะได้ดีกว่า

ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็คือ จะต้องพิจารณาถึงระดับความสามารถของผู้บริหารงาน (Level of Management) ซึ่งบางครั่งนักวิเคราะห์สินเชื่อจะพึงเล็งถึงความสำคัญของการบริหารงานว่าควรจะต้องจัดอยู่ในปัจจัยอันดับแรก ซึ่งหมายถึงความสามารถของผู้บริหารและ/หรือผู้จัดการที่

จะรวบรวมปัจจัยการผลิตต่างๆ ในการผลิตสินค้าในแต่ละหน่วยให้ได้ต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่งในธุรกิจประเภทเดียวกัน พร้อมทั้งมีนโยบายการขายที่ดีกว่า แรงงานฝีมือดี คุณภาพดีดีกว่า มีการให้บริการที่ดีกว่า ซึ่งผู้ซื้อนิยมที่จะซื้อสินค้าที่ผลิตจากผู้ขอสินเชื่อมากกว่าผู้แข่งขัน ซึ่งในที่สุดผู้ขอสินเชื่อจะสามารถนำรายได้หรือกำไรมาสู่บริษัทของเขา และจะนำรายได้ส่วนหนึ่งมาคืนหนี้สินให้กับสถาบันการเงินได้

ตารางที่ 2.2: ตารางส่วนประกอบการพิจารณา Capacity

คุณสมบัติ	ข้อมูลพิจารณาบุคคล	ข้อมูลพิจารณาธุรกิจ
รายได้ประจำ	เงินเดือนและรายได้อื่นๆ	ยอดขาย
ความสามารถในการหา	ลักษณะของงานที่ทำ	กำไร
รายได้	พื้นฐานความรู้และความสามารถ	ลักษณะและขนาดของธุรกิจ
หนี้สินที่มีอยู่	ในการทำงาน	ตัวแทน-สาขา
รูปแบบการใช้จ่าย	สุขภาพ	ลักษณะของบริการ
	ความมั่นคงของสถานที่ทำงาน	เครื่องหมายการค้า
	ความคิดก้าวหน้าในการทำงาน	นโยบายการบริหาร-การตลาด
	ลักษณะหนี้	มูลเหตุการชกักันของธุรกิจ
	ฐานะการสมรสและขนาดของครอบครัว	หนี้สินทั้งระยะสั้นและระยะยาว
	ระดับการครองชีพ	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ที่มา: ชรินทร์ พิทยาวิรัช. (2547). *กระบวนการสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร* (พิมพ์ครั้งที่ 4).

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรโสภณ.

สถาบันการเงินจะดู Factor ต่างๆ ดังนี้

- ลูกค้าน่าจะจัดการกับสินเชื่อที่ขอมาอย่างไร คือพิจารณาว่าลูกค้านำเงินไปลงทุนทำอะไร และจะเกิดผลประโยชน์มากน้อยแค่ไหน
- ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น หรือรายได้ของผู้ขอสินเชื่อ จะสามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขที่สถาบันการเงินต้องการ
- ความสามารถชำระหนี้ภายใต้วิกฤตการณ์

- พื้นฐานของผู้ขอสินเชื่อ หรือผู้บริหาร หรือทีมผู้บริหาร
- สุขภาพของผู้ขอสินเชื่อ หรือผู้บริหาร
- ประวัติการประกอบกิจการ
- ทำเลที่ตั้งของธุรกิจหรือโครงการ
- ภาระหนี้สินที่ผู้ขอสินเชื่อมีอยู่ในปัจจุบัน
- การประเมิน Capacity อาจกระทำได้ ดังนี้
- ทำ Projection Cash – Flow
- วิเคราะห์งบการเงินของผู้ขอสินเชื่อ
- วิเคราะห์ภาระหนี้สินของผู้ขอสินเชื่อกับสถาบันการเงินอื่น และกับบุคคลภายนอก

3. CAPITAL หมายถึง ทรัพยากรทางการเงินของลูกค้า กล่าวคือ เป็นทรัพย์สินในส่วนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขอสินเชื่อ และ/หรือเงินลงทุนในส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity or Net Worth) ซึ่งอาจประเมินหรือชดเชยในกรณี Character และ Capacity ไม่ค่อยดีนักได้ กล่าวคือ ทุนของกิจการจะเป็นสิ่งประกันแก่เจ้าหนี้และสร้างความมั่นใจแก่เจ้าหนี้ว่าจะได้รับชำระหนี้คืน ถ้าหากคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อด้าน Character และ Capacity ค่อนข้างหรือล้มเหลว

เงินทุนในที่นี้จะหมายถึงฐานะความมั่นคงทางการเงินของบุคคลหรือของธุรกิจ ซึ่งจะประกอบด้วยมูลค่าของสินทรัพย์ทั้งหมด หักด้วยหนี้สินต่างๆ จะได้เงินทุนของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือของธุรกิจแห่งใดแห่งหนึ่งที่ได้ลงทุนไว้ รวมทั้งเงินทุนสะสมที่กิจการสะสมไว้เพื่อขยายกิจการต่อไป การวัดความสามารถในการชำระหนี้และอัตราความเสี่ยงต่อหนี้สูญ เงินทุนมีส่วนช่วยได้มาก กล่าวคือ ผลกำไรแต่ละครั้งเมื่อหารด้วยเงินทุนแล้วจะสามารถวัดความสามารถในการประกอบการ และผลตอบแทนแต่ละครั้งที่ได้ลงทุนไว้ ถ้าอัตราส่วนสูงจะปรากฏว่า การจัดการของบริษัทมีความสามารถชำระหนี้ได้ง่าย ส่วนกรณีหนี้สินที่บริษัทมีปรากฏอยู่ทั้งหมดหารด้วยเงินทุนที่มีอยู่จะสามารถวัดอัตราความเสี่ยงต่อภาระหนี้สินได้ ถ้าในกรณีที่กิจการมีเจ้าหนี้สูงกว่าเงินทุนที่ได้ลงไว้ก็จะปรากฏว่าเจ้าหนี้มีอัตราความเสี่ยงสูง เพราะเจ้าหนี้ได้ลงทุนมากกว่าเจ้าของกิจการ

ตารางที่ 2.3: ตารางส่วนประกอบการพิจารณา Capital

คุณสมบัติ	ข้อมูลพิจารณาบุคคล	ข้อมูลพิจารณาธุรกิจ
ทรัพย์สิน	ทรัพย์สินที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน	ทรัพย์สินที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน
ส่วนทุนของผู้ถือหุ้น	ภาระจำนอง จำนำ	ผลตอบแทนเงินทุน เจ้าหนี้ที่มีสิทธิเหนือทรัพย์สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น ราคาทรัพย์สินเมื่อต้องชำระบัญชี การพิทักษ์ทรัพย์

ที่มา: ชรินทร์ พิทยาวิรัช. (2547). *กระบวนการสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร* (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรโสภณ.

ข้อสังเกตเกี่ยวกับ Capital

- ลูกค้ำที่เป็น Consumer Credit มักจะมีส่วนทุนค่อนข้างน้อยกว่าลูกค้ำที่เป็น Commercial Credit
- สัดส่วนระหว่าง capital กับภาวะหนี้ที่ผู้ยืมควรมีอัตราที่เหมาะสมตามสภาพธุรกิจ โดยเฉพาะสินเชื่อประเภทโครงการควรพิจารณาให้รอบคอบ การประเมิน Capital กระทำได้โดย
- งบการเงินเป็นแหล่งข้อมูลแรกที่สถาบันการเงินสามารถพิจารณาได้
- การสอบถามข้อมูลหรือการสัมภาษณ์

4. COLLATERAL หมายถึง ทรัพย์สินที่ผู้ขอสินเชื่อนำมาเป็นหลักประกันการชำระหนี้ในอนาคต และป้องกันการเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยหลักทรัพย์ประกันดังกล่าวจะช่วยให้อาณาการการเงินมีความมั่นใจในการปล่อยสินเชื่อ และเป็นตัวสนับสนุน 3C's Credit ที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งนี้ บทบาทของ Collateral จะเด่นชัดเมื่อสินเชื่อที่สถาบันการเงินให้แก่ลูกค้ำมีปัญหาเรื่องการชำระหนี้

นโยบายการบริหารสินเชื่อโดยทั่วไปก่อนที่จะอนุมัติเงินกู้แต่ละราย มักจะมีนโยบายให้ผู้ขอสินเชื่อวางหลักทรัพย์เพื่อประกันไว้ เพื่อป้องกันการเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยปกติหลักทรัพย์ที่วางไว้เพื่อเป็นหลักประกันนั้น จะได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้าง สิทธิการเช่า (ซึ่งเจ้าของยอมรับรู้ในเรื่องการโอนสิทธิ) กรมธรรม์ประกันชีวิตที่มี Cash Surrender Value

หุ้น และหุ้นกู้ ของบริษัทที่มีฐานะการเงินมั่นคง พันธบัตรรัฐบาล และเอกสารสิทธิต่างๆ ซึ่งหลักประกันแต่ละประเภทจะมีสภาพคล่องในตัวเอง และน้ำหนักแตกต่างกันไป ในการพิจารณา Collateral จึงจะต้องดูว่าหลักประกันนั้นมีสภาพคล่องและน้ำหนักพอที่จะใช้ค้ำประกันหนี้ที่ขอกมาแต่ละครั้งนั้น ได้เหมาะสมหรือไม่

การให้สินเชื่อแก่ลูกค้าบางราย สถาบันการเงินอาจไม่พิจารณาเกี่ยวกับหลักประกันเลยก็ได้ ถ้าเห็นว่าผู้ขอสินเชื่อรายนั้นมีความเข้มแข็งทางการเงินมาก ซึ่งส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ การใช้บุคคลค้ำประกันอาจทำได้ หากผู้ค้ำประกันมีฐานะเป็นที่เชื่อถือ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับเห็นชอบเป็นรายๆ ไป

หลักที่สถาบันการเงินใช้พิจารณา Collateral คือ

- สภาพคล่องของหลักประกัน
- มูลค่าของหลักประกัน
- แนวโน้มในอนาคตของหลักประกัน
- ทางเข้า-ออกของหลักประกัน
- คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน (กรณีใช้บุคคลค้ำประกัน)

5. CONDITIONS หมายถึง เงื่อนไขต่างๆที่จะมีผลทำให้ฐานะของผู้ขอสินเชื่อเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือเลวลง โดยมีปัจจัยที่พิจารณา ดังนี้

- สภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Condition) เช่น ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด เงินตึง ระดับราคาสูงขึ้นหรือลดลง ตลาดเงินเปลี่ยนแปลงทำให้แหล่งเงินทุนในตลาดเงินมีมากขึ้นหรือน้อยลง การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การปรับนโยบายการเงินและคลังของรัฐบาล ฯลฯ เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ผู้วิเคราะห์สินเชื่อ ไม่เพียงแต่จะมีความรู้ทางการวิเคราะห์ฐานะการเงินการดำเนินงานของธุรกิจเท่านั้น ควรจะต้องมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอีกด้วย เนื่องจากเหตุผลที่ว่าสภาพเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอนของการหมุนเวียนของวัฏจักรทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบกระเทือนถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคนิค การบริโภคผลิตภัณฑ์ และวิธีการจำหน่ายสินค้า รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลทั้งทางการเงินการคลัง การส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรม การเพิ่มอัตราภาษีและกฎข้อบังคับอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งจะกระทบกระเทือนถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้ ทั้งนี้ที่เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อได้วิเคราะห์แล้วว่า ความสามารถในการชำระหนี้สินค้ำของกิจการใด

กิจการหนึ่งมีอัตราการชำระหนี้ได้ ซึ่งอุปสรรคเหล่านี้จะไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันการเสี่ยงในด้านการปล่อยสินเชื่อซึ่งจะต้องเผชิญกับวัฏจักรขึ้นลงของการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อจึงควรจะต้องเป็นนักพยากรณ์เศรษฐกิจอีกด้านหนึ่ง

- สถานการณ์ด้านการเมืองและนโยบายรัฐบาล (Political Condition) เช่น การปฏิวัติ รัฐประหาร การจลาจล สถานการณ์ในประเทศเพื่อนบ้านและชายแดน ซึ่งอาจมีผลกระทบทำให้รัฐบาลขาดเสถียรภาพ กฎระเบียบและนโยบายบางอย่างของรัฐบาลที่อาจจำกัดหรือส่งเสริมให้เกิดการลงทุน การสั่งห้ามนำเข้าสินค้าบางประเภท การตั้งกำแพงภาษี นโยบายช่วยเหลือเกษตรกร ฯลฯ เป็นต้น
- เงื่อนไขในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้นๆ (Business or Industry Condition) เช่น การแข่งขันในอุตสาหกรรมหรือธุรกิจ มีมากน้อยแค่ไหน ดัชนีหรือระดับการแข่งขันมีมากหรือไม่ ขนาดและฐานะของผู้ขอสินเชื่อในอุตสาหกรรมหรือธุรกิจที่ทำอยู่นั้นเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง
- เงื่อนไขเกี่ยวกับตัวผู้ขอสินเชื่อ (Company Condition) หมายถึง ตัวเจ้าของหรือผู้บริหารหรือทีมผู้บริหารมีความรู้ความสามารถและความชำนาญพอที่จะคุมงานด้านต่างๆ ของกิจการให้ดำเนินไปได้ด้วยดี มีระบบและนโยบายในการบริหารงานและดำเนินงานดีพอ และมีโครงการใหม่ๆ ที่ดีๆ ที่จะทำให้กิจการก้าวหน้าและเจริญเติบโต

เงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อ Character, Capacity และ Capital ของผู้ขอสินเชื่อเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือเลวลงได้ และเงื่อนไขเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นโดยที่ไม่อาจควบคุมได้ ดังนั้น ในการพิจารณาสินเชื่อจำเป็นต้องคำนึงถึงให้มาก โดยเฉพาะการให้สินเชื่อระยะยาว

ข้อน่าสังเกตเกี่ยวกับการพิจารณา

- เป็นปัจจัยที่ผู้ขอสินเชื่อไม่สามารถควบคุมได้ (Uncontrollable Factor)
- ผู้วิเคราะห์จะต้องพิจารณาให้ดีว่า Conditions ที่จะพิจารณาเป็น Conditions ของท้องถิ่นหรือประเทศ

การประเมิน Conditions สถาบันการเงินจะต้องพิจารณาใน 2 ด้าน คือ

- พิจารณา Conditions ที่กระทบต่อธุรกิจของลูกค้า
- พิจารณาความสามารถของลูกค้าในการจัดการธุรกิจภายใต้ Conditions ที่เกิดขึ้น

6. COUNTRY หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวเนื่องกับการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหลายประการ อาทิ ภาวะทางการเมือง ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม นโยบายการค้าของประเทศนั้นๆ ซึ่งครอบคลุมถึงปฏิบัติทางการค้าสัญญา เอกสารทางการเงินและทางพาณิชย์ การขนส่ง การประกันภัย ระเบียบพิธีการศุลกากร ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้วิเคราะห์สินเชื่อจะต้องค้นคว้ารายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับประเทศที่ผู้ขอสินเชื่อทำการค้าอยู่เป็นประจำมาประกอบการประเมินด้วย

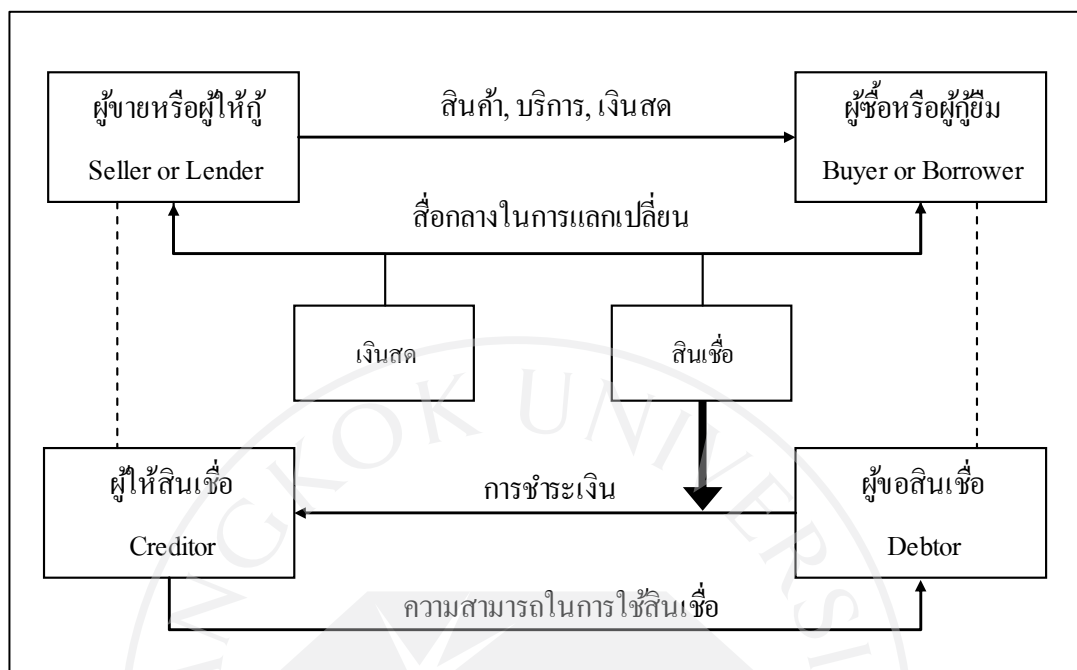
กฤษฎา สังขมณี (2550) ได้อธิบายว่า กระบวนการสินเชื่อ สามารถจำแนกได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเกิดรายการสินเชื่อ (Credit Transaction) คือ เริ่มต้นจากการที่บุคคล 2 ฝ่ายตกลงที่จะทำการแลกเปลี่ยนสินค้า หรือบริการ โดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไข และระยะเวลาที่จะชำระเงินคืนในอนาคต

2. สถานะทางสินเชื่อ (Credit Standing) คือ เมื่อมีการตกลงให้สินเชื่อแล้ว สิ่งที่จะต้องพิจารณา และตัดสินใจขั้นต่อมา คือ สถานะทางสินเชื่อของผู้ขอสินเชื่อ ว่าสถานะอยู่ในเกณฑ์ดีมากน้อยเพียงใด เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือหรือไม่ คุณลักษณะส่วนตัว ผลงาน ชื่อเสียงหรือการดำเนินธุรกิจสามารถสะท้อนความสามารถที่จะชำระหนี้ได้หรือไม่ สถานะทางสินเชื่อจะนำมาเป็นตัวบ่งชี้ถึงการยอมรับที่จะให้วงเงินสินเชื่อ เงื่อนไข และระยะเวลาอย่างน้อยเท่าใด และอย่างไรบ้าง

3. การใช้เครื่องมือประกอบการด้านสินเชื่อ (Credit Instruments) คือ ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ โดยทำหลักฐานเพื่อแสดงการตกลงเกี่ยวกับวงเงินสินเชื่อ เงื่อนไข และระยะเวลาที่ทั้ง 2 ฝ่ายยอมรับ คือ ผู้ขอและผู้ให้สินเชื่อ ซึ่งได้แก่ ตราสารหรือสัญญาที่จะเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ เช่น เช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วแลกเงิน เป็นต้น ดังนั้น เครื่องมือประกอบการด้านสินเชื่อจึงหมายถึง หลักฐานแสดงสภาพหนี้ และเงื่อนไขการชำระหนี้ ที่ทำขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงในการประกอบการด้านสินเชื่อ

ภาพที่ 2.1: กระบวนการเกิดสินเชื่อ (Credit Transaction)

ที่มา: กฤษฎา สังขมณี. (2550). *การจัดการสินเชื่อ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเภทของสินเชื่อ

กฤษฎา สังขมณี (2550) ได้แบ่งประเภทของสินเชื่อตามลักษณะต่างๆ ได้ 5 ประเภท ดังนี้

1. การแบ่งประเภทสินเชื่อตามระยะเวลา

- 1.1 สินเชื่อระยะสั้น คือ สินเชื่อที่มีอายุไม่เกิน 1 ปี เช่น สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อการค้า เครื่องมือสินเชื่อประเภทนี้ เช่น ตั๋วเงินคลัง (Treasury Bills) และตราสารพาณิชย์ (Commercial Papers) เป็นต้น
- 1.2 สินเชื่อระยะกลาง คือ สินเชื่อที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี เช่น การผ่อนส่งการซื้อสินค้าคงทน เป็นต้น
- 1.3 สินเชื่อระยะยาว คือ สินเชื่อที่มีอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยทั่วไปเป็นการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ ใช้เงินจำนวนมาก หรือเป็นการบริโภคสินค้าคงทนที่มีมูลค่าสูงมากเช่น บ้านและที่ดิน เป็นต้น

2. การแบ่งประเภทของสินเชื่อตามวัตถุประสงค์
  - 2.1 สินเชื่อเพื่อการบริโภค หมายถึง สินเชื่อที่ให้กับบุคคล เพื่อประโยชน์ในการนำมาบริโภค สินเชื่อประเภทนี้อาจเกิดขึ้นในหลายรูปแบบเช่น การเปิดบัญชีไว้กับร้านอาหาร เมื่อถึงสิ้นเดือนจึงชำระครั้งเดียว การผ่อนส่งจากการซื้อสินค้า โดยเฉพาะสินค้าคงทน เช่น ตู้เย็น โทรทัศน์ รถยนต์ เป็นต้น นอกจากนี้สินเชื่อจากบัตรเครดิตก็เป็นสินเชื่อเพื่อการบริโภคเช่นกัน
  - 2.2 สินเชื่อเพื่อการลงทุน อาจเป็นสินเชื่อเพื่อการจัดหาปัจจัยการผลิตหรือสินทรัพย์ถาวรต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินการผลิตไม่ว่าจะเป็นในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการบริการ สินเชื่อประเภทนี้มักเป็นสินเชื่อระยะยาวอาจอยู่ในรูปของการออกหุ้นกู้ หรือสินเชื่อจากสถาบันการเงิน
  - 2.3 สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์หรือสินเชื่อการค้า โดยทั่วไปเป็นสินเชื่อเพื่อการซื้อขายสินค้าประเภทวัตถุดิบ หรือการซื้อสินค้ามาจำหน่ายต่อ เป็นการรับสินค้ามาก่อนแล้วค่อยชำระค่าสินค้าภายหลังโดยทั่วไปจะเป็นสินเชื่อระยะสั้น เช่น 30-60 วัน เป็นสินเชื่อที่ช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้แก่การทำธุรกิจ ทั้งนี้รวมไปถึงการออก Letter of Credit เพื่อใช้เป็นเครื่องป้องกันความเสี่ยงในการชำระค่าสินค้าจากการซื้อขายระหว่างประเทศด้วย
3. การแบ่งประเภทสินเชื่อตามผู้ขอรับสินเชื่อ
  - 3.1 สินเชื่อสำหรับบุคคล มักเป็นสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค เช่น สินเชื่อบัตรเครดิต
  - 3.2 สินเชื่อสำหรับธุรกิจ เป็นสินเชื่อสำหรับกิจการห้างร้านไม่ว่าจะนำไปใช้เพื่อลงทุนเพื่อการผลิตหรือเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน
  - 3.3 สินเชื่อสำหรับรัฐบาล ในยามที่รัฐบาลมีรายได้ไม่เพียงพอแก่รายจ่ายหน่วยงานภาครัฐจึงมีความจำเป็นต้องกู้เงินซึ่งอาจอยู่ในรูปของตั๋วเงินคลัง พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และพันธบัตรรัฐบาลรูปแบบต่างๆ เช่น พันธบัตรเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และพันธบัตรออมทรัพย์ เป็นต้น
4. การแบ่งประเภทสินเชื่อตามผู้ให้สินเชื่อ
  - 4.1 บุคคลเป็นผู้ให้ เช่น การให้กู้ยืมในหมู่คนรู้จัก ญาติพี่น้อง หรือการปล่อยกู้ในระบบ เป็นต้น
  - 4.2 สถาบันการเงินเป็นผู้ให้ ซึ่งสถาบันการเงินก็มีหลายประเภทและอาจตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ดังนั้น เงื่อนไขและประเภทของวัตถุประสงค์ของการ

ให้สินเชื่อก็อาจแตกต่างกันไป สถาบันการเงินเหล่านี้ยกตัวอย่างเช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการนำเข้าและส่งออก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลาม และสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น

4.3 หน่วยงานอื่นๆ เป็นผู้ให้ เช่น มูลนิธิ องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร หน่วยงานการกุศล และกองทุนต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

5. การแบ่งประเภทสินเชื่อตามหลักประกัน

5.1 สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน สินเชื่อประเภทนี้อาศัยความน่าเชื่อถือ เทียบตรง และความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้เป็นเครื่องพิจารณาการให้สินเชื่อ สินเชื่อประเภทนี้จึงมีความเสี่ยงสูงเพราะไม่มีหลักประกันให้แก่ผู้ให้กู้ในกรณีที่เกิดการผิดสัญญาขึ้น

5.2 สินเชื่อที่มีหลักประกัน สินเชื่อประเภทนี้มีความเสี่ยงต่ำกว่าเนื่องจากผู้กู้มีหลักประกันแก่ผู้ให้กู้เพื่อชดใช้ความเสียหายหากเกิดการผิดสัญญาขึ้น โดยหลักประกันดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของอสังหาริมทรัพย์ เช่น การจำนองที่ดิน อสังหาริมทรัพย์ เช่น พันธบัตร ทองคำ หรืออยู่ในรูปของการค้ำประกันจากบุคคล หรือสถาบันการเงิน (อ่าวัล) ก็ได้

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับสินเชื่อ ทำให้ทราบถึง กระบวนการเกิดสินเชื่อ ซึ่งเป็นขั้นตอนพื้นฐานของการเกิดสินเชื่อในประเภทต่างๆ เช่น สินเชื่อสำหรับบุคคล หรือสินเชื่อสำหรับธุรกิจ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดเรื่องสินเชื่อว่า การวิเคราะห์ และการพิจารณาสินเชื่อ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะสามารถบอกได้ว่า ผู้กู้มีความสามารถชำระเงินคืนได้หรือไม่ เพราะทำให้สามารถลดความเสี่ยงในการเกิดหนี้เสียในอนาคตได้ อีกทั้งผู้วิจัยยังสามารถนำแนวคิดของทฤษฎีเกี่ยวกับสินเชื่อ ไปใช้ประโยชน์ เพื่อนำมาสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ได้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิไลลักษณ์ ธารเยี่ยม (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนของบริษัทข้ามชาติในอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย” เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงของบริษัทข้ามชาติในอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย โดยทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ด้วยวิธีประมาณค่าแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) ข้อมูลที่ใช้ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2546 ผลการศึกษาพบว่า ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศไทยแท้จริง ระดับของการเปิดประเทศ ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์ในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับการเข้ามาลงทุนโดยตรงของบริษัทข้ามชาติในอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นอัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ มีความสัมพันธ์กับการเข้ามาลงทุนโดยตรงของบริษัทข้ามชาติในอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ ในทิศทางตรงกันข้ามกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อมรรัตน์ ตั้งฐิติธรรม (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “โครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมรถยนต์และการพยากรณ์ปริมาณการผลิตรถยนต์นั่งของไทย” เพื่อศึกษาโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมรถยนต์ของไทย โดยใช้ข้อมูลปริมาณการจำหน่ายรถยนต์แต่ละประเภท ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000-2007 และทำการพยากรณ์ปริมาณการผลิตรถยนต์นั่งของไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1993-2007 ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมรถยนต์ของไทยแต่ละกลุ่ม มีการกระจุกตัวสูง หรือมีลักษณะผูกขาดนั่นเอง และเมื่อทำการเปรียบเทียบอุตสาหกรรมรถยนต์ระหว่างปี ค.ศ. 2000 และปี ค.ศ. 2007 พบว่า การกระจุกตัวของอุตสาหกรรมรถยนต์แต่ละกลุ่มมีการกระจุกตัวสูงในระดับที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าในปี ค.ศ. 2007 อุตสาหกรรมรถยนต์ของไทยในภาพรวมมีระดับการแข่งขันน้อย และมีระดับการกระจุกตัวที่เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. 2000 ในส่วนของการพยากรณ์ปริมาณการผลิตรถยนต์นั่งของไทยนั้น พบว่า การผลิตรถยนต์นั่งของไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยที่ปริมาณการผลิตรถยนต์นั่งของไทยขึ้นอยู่กับปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งในประเทศ จำนวนประชากรในประเทศ มูลค่าการส่งออก และมูลค่าการส่งออกปีก่อน ถึงร้อยละ 93.28

รณิศร แห่งเจริญ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่าง ไทยและออสเตรเลียที่มีต่ออัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าการส่งออกยานยนต์ของไทยไป ออสเตรเลีย” เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าการส่งออก ยานยนต์ของไทยไปออสเตรเลีย อัตราการเจริญเติบโตของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของไทย อัตรา การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศออสเตรเลีย และอัตราการเจริญเติบโตอัตราส่วนของดัชนี ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมออสเตรเลียเมื่อเทียบกับประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทศวรรษรายไตรมาส ตั้งแต่เดือนมกราคม 2541 ถึงเดือนมกราคม 2552 รวมระยะเวลา 45 ไตรมาส โดยใช้เทคนิคการ ประมาณค่า Autoregressive Distributed Lag (ARDL) และ Error Correction Model (ECM) เพื่อ พิจารณาผลกระทบภายในระยะสั้นและระยะยาว ผลการศึกษาพบว่า ผลจากการทดสอบความนิ่ง (Unit Root) ของข้อมูลอัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าการส่งออกยานยนต์ของไทยไปออสเตรเลีย อัตราการเจริญเติบโตของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของไทย อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ของประเทศออสเตรเลีย และอัตราการเจริญเติบโตอัตราส่วนของดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม ออสเตรเลียเมื่อเทียบกับประเทศไทย มีลักษณะนิ่ง (Stationary) ที่ Order of Integration เป็น I(0) และจากผลการศึกษาด้วยแบบจำลอง ARDL พบว่าแบบจำลองที่เหมาะสมคือแบบจำลอง ARDL (3, 3, 1, 2) และพบว่า การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างไทยและออสเตรเลียไม่มีความสัมพันธ์ต่ออัตรา การเจริญเติบโตของมูลค่าการส่งออกยานยนต์ของไทยไปออสเตรเลีย ($\Delta \ln TEA$) ส่วนผลการ ประมาณค่าสัมประสิทธิ์โดยแบบจำลองเออร์เรอร์คอร์เรชัน ECM พบว่าอัตราการเจริญเติบโตของ มูลค่าการส่งออกยานยนต์ของไทยไปออสเตรเลียไม่สามารถอธิบายได้โดยวิธีการ ECM มีเพียง อัตราการเจริญเติบโตของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของไทย ในช่วงเวลาที่ $t-1$ และส่วนที่เหลือ จากสมการถดถอย ในช่วงเวลาที่ $t-1$ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์น้อยกว่า 1 แสดงว่าสามารถปรับตัวเข้าสู่ คุลยภาพในระยะยาวได้ ส่วนอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศออสเตรเลีย ในช่วง เวลาที่ $t-1$ มีค่าสัมประสิทธิ์มากกว่า 1 แสดงว่าไม่สามารถปรับตัวเข้าสู่คุลยภาพในระยะยาวได้

สุรพงษ์ สนธิเจริญ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกรถยนต์นั่ง และชิ้นส่วนโดยวิธีอาร์มา” เพื่อพยากรณ์มูลค่าการส่งออกรถยนต์นั่งและชิ้นส่วนโดยวิธีการ พยากรณ์ของ Box-Jenkins ซึ่งเป็นเทคนิคการพยากรณ์ระยะสั้นที่มีประสิทธิภาพโดยแบบจำลองใน การวิเคราะห์การพยากรณ์นั้น เรียกว่า แบบจำลองอาร์มา (ARIMA) มีขั้นตอนการศึกษา 4 ขั้นตอน คือ (1) การกำหนดรูปแบบ (Identification) (2) การประมาณค่าพารามิเตอร์ (Estimation) (3) การ วิเคราะห์ความถูกต้อง (Diagnostic Checking) และ (4) การพยากรณ์ (Forecasting) ก่อนทำการ วิเคราะห์ควรตรวจสอบความนิ่งของข้อมูล เพื่อให้การวิเคราะห์ปราศจากอิทธิพลแนวโน้มของ

เวลา (Stochastic Trend) ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลมูลค่าการส่งออกรถยนต์นั่งและชิ้นส่วนเมื่อพิจารณาค่า ADF Test Statistic ของมูลค่าการส่งออกรถยนต์นั่งและชิ้นส่วนทั้ง 3 แบบจำลอง เปรียบเทียบค่าวิกฤต MacKinnon ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% พบว่ายอมรับสมมติฐานว่าง ($H_0=0$) ซึ่งหมายความว่าอนุกรมมีลักษณะไม่นิ่งหรือมี Unit Root จึงได้ทำการหาผลต่างของข้อมูลมูลค่าการส่งออกรถยนต์นั่งและชิ้นส่วน 1 ครั้งและพิจารณาค่า ADF Test Statistic ทั้ง 3 แบบจำลอง เปรียบเทียบค่าวิกฤต MacKinnon ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% พบว่าจะปฏิเสธสมมติฐานว่าง ($H_0=0$) ซึ่งหมายความว่าอนุกรมมีลักษณะนิ่ง และจากการพิจารณาคอเรลโลแกรมผลการศึกษาพบว่า แบบจำลอง AR(1) AR(5) และ MA(1) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกรถยนต์นั่งและชิ้นส่วนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 90% ค่าสถิติ Theil Inequality Coefficient (U) และค่าสถิติ Root Mean Square Error (RMSE) ที่ต่ำที่สุด ดังนั้นแบบจำลองดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมที่สุดในการพยากรณ์ และการพยากรณ์มูลค่าการส่งออกรถยนต์นั่งและชิ้นส่วนในอนาคตได้ 4 เดือน ได้แก่ มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม และเมษายน ใน พ.ศ. 2547 มีผลดังนี้ 6,218.567 6,190.876 6,521.603 และ 6,554.405 ล้านบาทตามลำดับ

คุณพล วิริยานนท์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าอุตสาหกรรม” เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงต่อความสามารถในการส่งออก รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง ตลอดจนความเร็วในการปรับตัวเข้าสู่จุดดุลยภาพของสินค้าอุตสาหกรรม หากเกิดการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง โดยใช้สินค้าอุตสาหกรรมหลัก 3 ชนิด คือ คอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ และแผงวงจรไฟฟ้า มาทำการศึกษา โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายเดือนในช่วงเดือน มกราคม 2546 – ธันวาคม 2550 โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) ประกอบกับการใช้เครื่องมือ Co-integration และ error correction method ของ Engle และ Granger ในการประมาณค่าความสัมพันธ์และทิศทางในการปรับตัวระยะสั้นของการส่งออก โดยผลจากการใช้เครื่องมือ Co-integration ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวระหว่างตัวแปรมืออยู่จริง จึงนำไปสู่การพิจารณาการปรับตัวเข้าสู่จุดดุลยภาพระยะยาว โดยใช้เครื่องมือ error correction method ผลระบุว่าสินค้าทั้ง 3 หมวด มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง อย่างมีนัยสำคัญ โดยในช่วงระยะที่ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น จะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้า ทั้ง 3 หมวดดังกล่าว ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ แต่เป็นเพียงระยะสั้นเท่านั้น แต่หลังจากนั้นก็กลับเข้าสู่ภาวะปกติ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกับหลักการวิจัยที่ดี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 ประเภทของงานวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 ประเภทของข้อมูลที่ใช้วิจัย
- 3.4 เครื่องมือในการค้นข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สรุปการอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ

3.1 ประเภทของงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยอาศัยข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) คือ ข้อมูลที่เป็นตัวเลขและใช้สถิติเพื่อที่จะศึกษาเชิงความสัมพันธ์ (Interrelationship Studies) ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเพื่อดูว่าตัวแปรดังกล่าวนั้นมีการผันแปรคล้อยตามกันหรือผันแปรตรงกันข้ามกันและมีค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) มากหรือน้อยเท่าใด

3.2 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีผู้อื่นเก็บรวบรวมไว้แล้ว จึงไม่มีการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire) จากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลแบบทุติยภูมิ ผู้วิจัยสามารถหาได้จากหน่วยงานต่างๆ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ปฏิบัติตามหลักการเก็บข้อมูลทางสถิติอย่างเคร่งครัด

3.3 ประเภทของข้อมูลที่ใช้วิจัย

งานวิจัยนี้เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ผู้วิจัยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งเป็นข้อมูลในลักษณะเชิงอนุกรมเวลา (Time Series Data) แบบรายไตรมาส อยู่ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2548 – ไตรมาสที่ 4 ของปี 2553 รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 24 หน่วย เนื่องจากมีข้อจำกัดของข้อมูลในการวิจัย คือ ข้อมูลจำนวนการผลิตรถยนต์ในประเทศ ทางสถาบันยานยนต์ได้ทำการเผยแพร่แบบรายเดือนในปี 2548 ถึงปัจจุบันเท่านั้น ซึ่งในปี 2536-2547 ได้ทำการเผยแพร่จำนวนการผลิตรถยนต์ในประเทศแบบรายปี อีกทั้งข้อมูลเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามประเภทธุรกิจ ทางธนาคารแห่งประเทศไทย เริ่มทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ไตรมาส 4 ปี 2546 ถึงปัจจุบัน สำหรับข้อมูลที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทำการเผยแพร่ในปี 2508-2546 มีรายละเอียดของประเภทธุรกิจแตกต่างกันกับข้อมูลในปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถต่อ Time Series กันได้ โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญหลายแหล่ง และสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1: ตารางสรุปการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูล	แหล่งข้อมูล	ช่วงเวลา	ประเภทข้อมูล
ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย	ธนาคารแห่งประเทศไทย	รายไตรมาสจากไตรมาส 1 ปี 2548 – ไตรมาส 4 ปี 2553	ปริมาณสินเชื่อ แปลงค่าเป็น log ฐาน 10
ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง	ธนาคารแห่งประเทศไทย	รายไตรมาสจากไตรมาส 1 ปี 2548 – ไตรมาส 4 ปี 2553	ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง แปลงค่าเป็น log ฐาน 10
ปริมาณการผลิตรถยนต์ในไทย	สถาบันยานยนต์	รายไตรมาสจากไตรมาส 1 ปี 2548 – ไตรมาส 4 ปี 2553	ปริมาณการผลิตรถยนต์ แปลงค่าเป็น log ฐาน 10

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ): ตารางสรุปการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูล	แหล่งข้อมูล	ช่วงเวลา	ประเภทข้อมูล
วิกฤตเศรษฐกิจ โลก	ศูนย์วิจัยกสิกรไทย	รายไตรมาสจากไตรมาส 1 ปี 2548 – ไตรมาส 4 ปี 2553	สร้างข้อมูลเป็น Dummy ในการทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดให้ช่วงเวลา Q1/2008 ถึง Q4/2009 = 1 ช่วงเวลาอื่นๆ = 0
มูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย	กระทรวงพาณิชย์	รายไตรมาสจากไตรมาส 1 ปี 2548 – ไตรมาส 4 ปี 2553	มูลค่าการส่งออกรถยนต์ แปลงค่าเป็น log ฐาน 10

จากข้อมูลในตารางที่ 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแปลงค่าเป็น log ฐาน 10 นั้น จะส่งผลให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. สามารถสะท้อนถึงค่าความยืดหยุ่นของผลกระทบระหว่างตัวแปรต้น และตัวแปรตามได้
2. การแปรข้อมูลเป็นการช่วยเพิ่มโอกาสให้ผลการวิเคราะห์ไม่ละเมิดข้อสมมติฐานของการวิเคราะห์เชิงถดถอย กล่าวคือ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) (Enders, 1995)

3.4 เครื่องมือในการค้นข้อมูลวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการสืบค้นที่หลากหลาย ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2: ตารางสรุปเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูล

ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ค้น	หมายเหตุ
ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ในไทย	Internet เข้า website www.bot.or.th	ผู้วิจัยใช้ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 9 มีนาคม 2554
ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง	Internet เข้า website www.bot.or.th	
ปริมาณการผลิตรถยนต์ในไทย	Internet เข้า website www.thaiauto.or.th	
วิกฤตเศรษฐกิจโลก	Internet เข้า website www.kasikornresearch.com	
มูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย	Internet เข้า website www.moc.go.th	

รูปแบบสมการทั่วไปของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Regression Analysis) สามารถเขียนได้ดังนี้

$$Y_i = a + b_1X_{1i} + b_2X_{2i} + \dots + b_nX_{ni} + E_i$$

โดย Y_i คือ ค่าตัวแปรตาม
 $X_{1i}, \dots, X_{ni}$ คือ ตัวแปรต้น
 $b_1, \dots, b_n$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต้นในสมการ
 E_i คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของ Y_i

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาขนาดของความสัมพันธ์ และพยากรณ์ค่าของตัวแปรตาม โดยใช้ตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา โดยแสดงผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ

3.5.1 One-way ANOVA คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อใช้วิเคราะห์แบบจำลอง โดยรวมว่า ตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามหรือไม่

3.5.2 R-square คือ ความสามารถของกลุ่มตัวแปรต้นที่อธิบายตัวแปรตาม ถ้าหากว่า R-square มีค่ามากกว่า 0.5 แสดงว่ามีความสามารถในการอธิบายในอัตราสูงถึงสูงมาก

3.5.3 ผลการทดสอบค่า t-test เป็นการทดสอบสมมติฐานว่าตัวแปรต้นมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามหรือไม่ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ ถ้าหากว่าผลการทดสอบ t-test $\geq |1.96|$ ซึ่งสะท้อนว่า ตัวแปรต้นมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

ถ้าหากว่าค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรต้นมีค่าสูงกว่า 1 แสดงว่าตัวแปรต้นเปลี่ยนแปลง 1 หน่วย จะทำให้ตัวแปรตามเปลี่ยนแปลง 1 หน่วย ในทางกลับกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรต้นมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่าตัวแปรต้นเปลี่ยนแปลง 1 หน่วย จะไม่มีผลกระทบต่อตัวแปรตาม

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยจะทำการทดสอบ Heteroscedasticity หรือ ปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ โดยการ ใช้ White test no cross term เพื่อหาว่าความแปรปรวนมีค่าคงที่หรือไม่ และผู้วิจัยจะใช้ Unit Root Test เพื่อทดสอบว่าค่าความคลาดเคลื่อนของสมการ Multiple Regression Analysis มีค่าหนึ่งหรือไม่ หากผลทดสอบ Augmented Dickey-Fuller มีนัยสำคัญ โดยค่า Probability น้อยกว่า 0.01 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนมีความนิ่ง สามารถอธิบายได้ว่า ตัวแปรต้นและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันในระยะยาว (Enders, 1995)

หลังจากผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจนเสร็จสิ้นแล้ว ผลการวิเคราะห์ จะแสดงในบทที่ 4

3.6 สรุปการอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในบทที่ 4 แล้ว ผู้วิจัยจะสรุปและอภิปรายผลการศึกษาในบทที่ 5 โดยจะเน้นในประเด็นการทดสอบสมมติฐานเป็นหลัก และผลการศึกษาที่ได้นี้จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในอดีต เพื่อหาความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้น และสุดท้าย ผู้วิจัยจะให้ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต และการนำไปประยุกต์ใช้ในทางธุรกิจ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม คือ มูลค่าการส่งออก รถยนต์ของไทย กับตัวแปรต้น ได้แก่ ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง ปริมาณการผลิตรถยนต์ในไทย และวิกฤตเศรษฐกิจโลก ในการวิเคราะห์ได้ใช้รูปแบบสมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลเพื่อคำนวณค่าทางสถิติและหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

- ผลการวิเคราะห์ทางสถิติทั่วไป
- ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติทั่วไป

ผู้วิจัยจะทำการนำเสนอค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ากลาง (Median) ค่าพิสัย (Range) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) ของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัย ซึ่งผลการคำนวณสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1: สรุปผลการวิเคราะห์ทางสถิติทั่วไป

ข้อมูล	Mean	Median	Range	Maximum	Minimum
CREDIT (ล้านบาท)	109,406	108,821	26,166	124,261	98,095
REER (ร้อยละ)	97	98	18	105	87
SUPPLY (คัน)	319,032	308,863	257,961	448,074	190,113
EXPORT (บาท)	36,229,984,264	34,356,414,084	48,453,402,264	61,461,472,239	13,008,069,975

4.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการที่ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทดสอบสมมติฐานแบบ Multiple Regression Analysis ผู้วิจัยสามารถเขียนให้อยู่ในรูปของสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\text{EXPORT} = \beta_0 + \beta_1 \text{Credit} + \beta_2 \text{REER} + \beta_3 \text{Supply} + \beta_4 \text{Crisis}$$

โดยที่กำหนดค่าให้

EXPORT	=	มูลค่าการส่งออกอันดับของไทย
β_0	=	ค่าคงที่
$\beta_1 - \beta_4$	=	ค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรอิสระ (Beta)
Credit	=	ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจอันดับของไทย
REER	=	ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง
Supply	=	ปริมาณการผลิตอันดับในไทย
Crisis	=	วิกฤตเศรษฐกิจโลก

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 รวมถึงการทดสอบปัญหาเรื่องค่าความแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) และค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ของสมการอีกด้วย โดยผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2: ตารางแสดงข้อมูลทางสถิติ

R-squared	0.784493	Mean dependent var	10.53408
Adjusted R-squared	0.739123	S.D. dependent var	0.156448
S.E. of regression	0.079907	Akaike info criterion	-2.032844
Sum squared resid	0.121319	Schwarz criterion	-1.787417
Log likelihood	29.39413	F-statistic	17.29106
Durbin-Watson stat	1.201398	Prob(F-statistic)	0.000004

1. One-way ANOVA เนื่องจากผลการทดสอบ F-Statistic มีค่าเท่ากับ 17.29106 ซึ่งมากกว่าค่าตามระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 2.90 แสดงให้เห็นว่ามีตัวแปรต้นอย่างน้อย 1 ตัวที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

2. R-Square เนื่องจากค่า R Square ที่คำนวณได้คือ 0.784493 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว คือ Credit REER Supply และ Crisis มีความสามารถที่จะอธิบายตัวแปรตามได้ประมาณ 78% ซึ่งถือว่ามีความสามารถในการอธิบายอยู่ในระดับที่สูง

3. การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีผลกระทบต่อตัวแปรตามโดยทำการทดสอบค่า t-test ว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ โดยผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3: ตารางแสดงผลการทดสอบสมมติฐาน

Dependent Variable: EXPORT

Method: Least Squares

Date: 03/14/11 Time: 19:44

Sample: 2005Q1 2010Q4

Included observations: 24

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.719071	3.406192	-0.504690	0.6196
CREDIT	0.245484	0.701763	0.349810	0.7303
REER	2.851044	1.060548	2.688274	0.0146
SUPPLY	0.967893	0.262735	3.683916	0.0016
CRISIS	0.095345	0.040386	2.360824	0.0291

จากตาราง ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์สมมติฐานได้ดังนี้

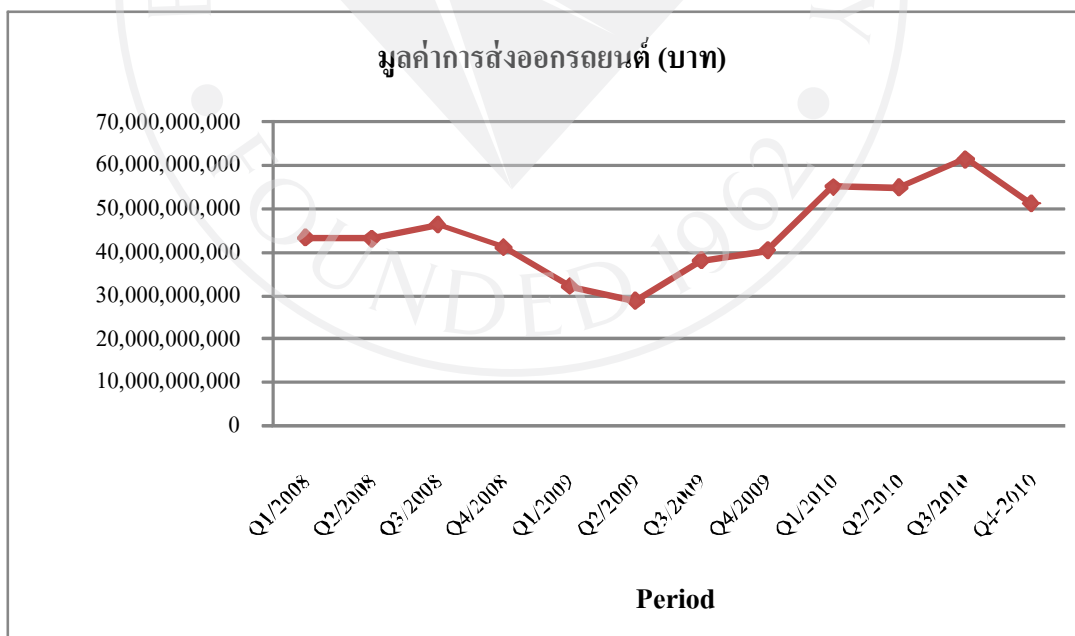
1. ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย (Credit) ไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย (Export) เนื่องจากค่า t – Statistic ที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติได้นั้น จะต้อง $\geq \pm 1.96$ ซึ่งค่า t – Statistic ที่คำนวณออกมาได้นั้นมีค่าเพียง 0.349810 จึงสรุปได้ว่าปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้

2. ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง (REER) มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของไทย (Export) ในทิศทางเดียวกัน และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เนื่องจากค่า t -Statistic = 2.688274 กล่าวคือ ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง เพิ่มขึ้น 1% จะทำให้มูลค่าการส่งออกของไทย เพิ่มขึ้น 2.851044%

3. ปริมาณการผลิตของไทย (Supply) มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของไทย (Export) ในทิศทางเดียวกัน และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เนื่องจากค่า t -Statistic = 3.683916 กล่าวคือ ปริมาณการผลิตของไทย เพิ่มขึ้น 1% จะทำให้มูลค่าการส่งออกของไทย เพิ่มขึ้น 0.967893%

4. วิกฤตเศรษฐกิจโลก (Crisis) ไม่ได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมรถยนต์ไทยตกต่ำในระยะยาว แต่จะมีผลกระทบการส่งออกเพียงชั่วคราวเท่านั้น ซึ่งจากการพิจารณาตัวแปรดังกล่าว จะทำให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่าหลังจากช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ตัวเลขการส่งออกมีการดีขึ้น จากกราฟจะพบว่าช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ มูลค่าการส่งออกของไทย ลดต่ำกว่า 3 หมื่นล้านบาท ในปี 2551 – 2552 และปรับตัวสูงขึ้นหลังจากช่วงวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2553

ภาพที่ 4.1: กราฟแสดงมูลค่าการส่งออกของไทยในปี 2551-2553

สำหรับการทดสอบปัญหาเรื่องค่าความแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) ของสมการ Multiple Regression Analysis สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.4: ตารางทดสอบปัญหาเรื่องค่าความแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedasticity)

White Heteroskedasticity Test:

F-statistic	1.218838	Probability	0.348268
Obs*R-squared	8.346888	Probability	0.303001

เมื่อพิจารณาค่า F-Statistic มีค่าเท่ากับ 1.218838 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 3.01 ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าสมการ Multiple Regression Analysis ที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้ไม่มีปัญหาเรื่องค่าความแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedasticity)

สำหรับในส่วนของการทดสอบปัญหาเรื่องค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ของสมการ Multiple Regression Analysis สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.5: ตารางแสดงการทดสอบค่าความคลาดเคลื่อน (Error)

Null Hypothesis: ERROR has a unit root

Exogenous: None

Lag Length: 0 (Automatic based on SIC, MAXLAG=5)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-4.070765	0.0003
Test critical values:		
1% level	-2.669359	
5% level	-1.956406	
10% level	-1.608495	

เมื่อพิจารณาจากค่า Prob. มีค่าเท่ากับ 0.0003 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ของสมการ Multiple Regression Analysis ที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้มีความนิ่ง และผลการทดสอบ Augmented Dickey-Fuller Statistic มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง (REER) ปริมาณการผลิตรถยนต์ของไทย (Supply) และวิกฤตเศรษฐกิจโลก (Crisis) มีความสัมพันธ์กันในระยะยาวกับมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย (Export)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ โดยยึดตามแนวทางวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) คือ “เพื่อศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการอำนวยสินเชื่อ ที่มีต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย” โดยผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลรายไตรมาสจากไตรมาสที่ 1 ปี 2548 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2553 การวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการ Multiple Regression Analysis ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสรุปแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics) และทฤษฎีเกี่ยวกับสินเชื่อ รวมไปถึงการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต อันนำไปสู่การพัฒนากรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย และได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยทั้ง 4 สมมติฐาน โดยผลการทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย ไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย
2. ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย
3. ปริมาณการผลิตรถยนต์ของไทย มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย
4. วิกฤตเศรษฐกิจโลก มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย

สรุปในภาพรวม การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ครบถ้วน ผลวิจัยได้ยืนยันความมีประสิทธิภาพของการทดสอบสมมติฐาน คือ ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง ปริมาณการผลิตรถยนต์ของไทย และวิกฤตเศรษฐกิจโลก มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย ทั้งนี้ผลการศึกษาที่ได้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมรถยนต์ได้

5.2 อภิปรายผลการวิเคราะห์

ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบผลการทดสอบสมมติฐานที่แสดงในบทที่ 4 กับงานวิจัยในอดีต เพื่อดูว่าผลการศึกษานี้มีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากผลการศึกษาในอดีตอย่างไร ทั้งนี้รายละเอียดของการอภิปรายผลการวิเคราะห์ มีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย ไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเปรียบเทียบ เนื่องจากงานวิจัยในด้านนี้ค่อนข้างมีอยู่อย่างจำกัดและมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาต่อเนื่องในอนาคต ซึ่งผลการทดสอบของผู้วิจัยที่ได้คือ ปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ของไทย ไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นผลมาจากผู้ผลิตรถยนต์มีเงินทุนเพียงพอและได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากบริษัทแม่ในต่างประเทศ หรืออาจมีนโยบายทำการกู้ยืมเงินสกุลต่างประเทศจากบริษัทแม่ ทำให้ไม่จำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินของไทย ดังนั้นความต้องการใช้สินเชื่ออาจจะมีไม่มาก ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าปริมาณสินเชื่อให้ธุรกิจรถยนต์ไม่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ดนุพล วิริยานนท์ (2552) ที่มีตัวแปรใกล้เคียงกับสมมติฐานนี้คือผลการทดสอบจากงานวิจัยในอดีตสรุปได้ว่า ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น จะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกรถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบลดลงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ผลการทดสอบสมมติฐานในงานวิจัยนี้สามารถอธิบายได้ว่า ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น แต่ไม่มีผลกระทบ กลับส่งออกได้มากขึ้น ซึ่งขัดแย้งกับทฤษฎีที่ว่า หากเงินบาทเทียบกับเงินตราต่างประเทศมีค่าต่ำกว่าความเป็นจริง (ค่าเงินบาทอ่อน) สินค้าออกของไทยจะมีราคาต่ำมองจากผู้ซื้อในต่างประเทศ ทำให้ปริมาณการส่งออกของไทยเพิ่มขึ้น (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2552) อาจเป็นผลมาจากมีการเปิดเขตการค้าเสรี ทำให้กลุ่มอุตสาหกรรมรถยนต์ได้รับประโยชน์จากอัตราภาษีที่ลดลง โดยเมื่อพิจารณาข้อมูลในอดีตจะพบว่า แม้เงินบาทแข็งค่าขึ้น อุตสาหกรรมรถยนต์ก็ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ปริมาณการผลิตรถยนต์ในไทย มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย ซึ่งผลการทดสอบของผู้วิจัยที่ได้คือ ปริมาณการผลิตรถยนต์ในไทย มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือเมื่อปริมาณการผลิตรถยนต์ของไทยเพิ่มขึ้น ผู้ผลิตภายในประเทศย่อมต้องการเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค ในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดความต้องการส่งออกได้ กล่าวไว้ว่า การขยายตลาดในประเทศ จะทำให้มีการส่งออกมากขึ้น (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2552) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า เมื่อปริมาณการผลิตสินค้าหรือบริการชนิดนั้นเพิ่มขึ้น จะส่งผลทำให้ผู้ผลิตต้องการจำหน่ายสินค้านั้นเพิ่มขึ้น

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 วิกฤตเศรษฐกิจโลก มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทย ซึ่งผลการทดสอบของผู้วิจัยที่ได้ คือวิกฤตเศรษฐกิจโลก มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทยในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค ในเรื่องวัฏจักรธุรกิจซึ่งได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำถึงจุดต่ำสุด กิจกรรมทางเศรษฐกิจก็จะเริ่มฟื้นตัว ช่วงเวลาที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจฟื้นตัว เรียกว่าเศรษฐกิจขยายตัว เมื่อเศรษฐกิจขยายตัวถึงจุดสูงสุด กิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวมก็จะเริ่มลดมาอีก (สมรักษ์ รักษาทรัพย์, 2541) กล่าวคือ เมื่อมีวิกฤตเศรษฐกิจเกิดขึ้นทำให้การผลิตชะงักชั่วคราว แต่เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวก็ทำให้อุตสาหกรรมสามารถดำเนินต่อไปได้ แม้ว่าวิกฤตเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นในระยะยาว แต่แนวโน้มมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทยในระยะยาวก็ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาจเป็นผลมาจากไทยเป็นฐานการผลิตรถยนต์เพื่อส่งออกที่สำคัญที่สุดของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับมีการเปิดเขตการค้าเสรีซึ่งประเทศคู่ค้ามีการนำเข้ารถยนต์จากประเทศไทย

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยไปสร้างข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต ดังต่อไปนี้

1. สำหรับการวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยอื่นอาจเพิ่มการทดสอบปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและน่าสนใจศึกษา เช่น ราคาน้ำมันดิบของโลก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันดิบ อาจส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของไทยได้

2. เนื่องจากอุตสาหกรรมส่งออกรถยนต์ต้องอาศัย Supplier ในการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ หาก Supplier ไม่สามารถทำการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ เนื่องจากอาจเผชิญปัญหาที่ไม่สามารถผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ได้ ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อเม็ดเงินภาคอุตสาหกรรมส่งออกรถยนต์ ดังนั้นผู้วิจัยอื่นๆ อาจทำการวิจัยเกี่ยวกับปริมาณการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์เป็นตัวแปรเพิ่มเติม เพื่อหาผลกระทบที่มีต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์

3. ควรมีการนำผลการทดสอบสมมติฐานไปทดสอบใหม่ในอนาคตเพื่อให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากในปัจจุบันเรื่องของเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถเตรียมตัว และปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการประยุกต์ใช้

ผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยไปสร้างข้อเสนอแนะสำหรับการประยุกต์ใช้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อภาคอุตสาหกรรมรถยนต์ ในการบริหารจัดการ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการเงิน เหล่านี้ ซึ่งมีความไม่แน่นอนเพราะในอนาคตอาจเกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นได้อีก จึงควรวางแผนการป้องกันความเสี่ยงไว้ล่วงหน้า เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

2. สถาบันการเงินผู้ให้บริการสินเชื่อ สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประกอบการวิเคราะห์และวางแผน เพื่อจัดสรรผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้กู้ ซึ่งอยู่ในอุตสาหกรรมรถยนต์ เพื่อลดความเสี่ยงจากการปล่อยสินเชื่อที่อาจเกิดหนี้สูญได้

บรรณานุกรม

หนังสือ

กฤษฎา สังขมณี. (2550). *การจัดการสินเชื่อ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ชรินทร์ พิทยาวีวิช. (2547). *กระบวนการสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร* (พิมพ์ครั้งที่ 4).

กรุงเทพฯ: อักษรโสภณ.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาकिन. (2552). *หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมรักษ์ รักษาทรัพย์. (2541). *เศรษฐศาสตร์มหภาค 3*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เอนก เขียรถาวร. (2541). *เศรษฐศาสตร์มหภาค 1* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย

รามคำแหง.

วิทยานิพนธ์, สารนิพนธ์

คุณพล วิริยานนท์. (2552). *ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รณิศร แฉ่งเจริญ. (2552). *ผลกระทบของการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างไทยและออกเตรเลียที่มีต่ออัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าการส่งออกยานยนต์ของไทยไปออสเตรเลีย*. สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิไลลักษณ์ ธารเอี่ยม. (2547). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนของบริษัทข้ามชาติในอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุรพงษ์ สนธิเจริญ. (2547). *การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกรถยนต์นั่งและชิ้นส่วน โดยวิธีอาร์มา*.

สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อมรรัตน์ ตั้งฐิติธรรม. (2550). *โครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมรถยนต์และการพยากรณ์ปริมาณการผลิตรถยนต์นั่งของไทย*. สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- กรมศุลกากร. (2550). *พิกัดศุลกากร HS 2007*. สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2554, จาก <http://www.customs.go.th/DrafTariff/Tariff3.html>.
- กระทรวงพาณิชย์. (2554). *สินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของไทยรายประเทศ*. สืบค้นวันที่ 21 มกราคม 2554, จาก http://www2.ops3.moc.go.th/menucomth/export_topn_country/.
- กระทรวงพาณิชย์. (2553). *HARMONIZE SYSTEM: EXPORT*. สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2554, จาก http://www2.ops3.moc.go.th/hs/export_monthly/#.
- ธนาคารกรุงไทย. (2554). *อุตสาหกรรมรถยนต์ไทยทำสถิติใหม่ต่อเนื่อง*. สืบค้นวันที่ 30 เมษายน 2554, จาก <http://map.traffy.in.th/index.php/the-news/54-stat/6741-2011-03-22-23-07-31>.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554). *EC_EI_007 ดัชนีค่าเงินบาท (NEER) และ ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (REER) 1/*. สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2554, จาก <http://www2.bot.or.th/statistics/BOTWEBSTAT.aspx?reportID=407&language=TH>.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554). *EC_MB_033_S2 เงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามประเภทธุรกิจ (ISIC) 1/*. สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2554, จาก <http://www2.bot.or.th/statistics/ReportPage.aspx?reportID=28&language=th>.
- เมทีนี ศุภสวัสดิ์กุล. (ม.ป.ป.). *ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate Index: REER) แนวคิดวิธีการคำนวณ และการประยุกต์ใช้ในกรณีประเทศไทย*. สืบค้นวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554, จาก http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Thai/Index/DocLib/_REER-construction.pdf.
- ลิณวัฒน์ สักพัฒน์ สายสุริย์ และสุรทัช. (2549). *สาเหตุของวิกฤตเศรษฐกิจไทยปี 2540*. สืบค้นวันที่ 25 มีนาคม 2554, จาก http://web.nkc.kku.ac.th/manit/document/962241_962206/report_962206/crisis_cause.doc.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2550). *วิกฤตตลาดซับไพร์ม...ความปั่นป่วนในตลาดการเงินโลก*. สืบค้นวันที่ 25 มกราคม 2554, จาก <http://www.kasikornresearch.com/TH/K-Econ%20Analysis/Pages/ViewSummary.aspx?docid=9652>.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2554). *วิจัยกสิกรฯ ชี้ส่งออกรถยนต์ปี 54 มีโอกาสพุ่งขึ้นแตะระดับ 1 ล้านคัน*. สืบค้นวันที่ 25 มกราคม 2554, จาก <http://www.kasikornresearch.com/TH/K-Econ%20Analysis/Pages/ViewSummary.aspx?docid=26320>.
- สถาบันยานยนต์. (2554). *จำนวนการผลิตรถยนต์ภายในประเทศ*. สืบค้นวันที่ 9 มีนาคม 2554, จาก http://www.thaiauto.or.th/statistic/vehicle_production.asp.

Book

Enders, W. (1995). *Applied econometric time series*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

ตาราง 1

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

Period	Supply	Credit	REER	Export
Q1-2005	251,994	98,095	88.53	13,008,069,975
Q2-2005	268,341	98,372	87.42	18,155,901,781
Q3-2005	293,157	101,433	87.46	27,971,390,648
Q4-2005	311,824	108,842	89.19	27,881,822,704
Q1-2006	304,418	106,569	91.66	28,807,933,547
Q2-2006	293,056	112,151	94.48	27,779,003,421
Q3-2006	302,297	115,129	95.43	27,188,075,893
Q4-2006	294,114	119,605	97.86	25,799,041,274
Q1-2007	293,635	119,342	98.93	29,394,726,953
Q2-2007	305,901	113,456	101.18	29,296,470,484
Q3-2007	333,861	107,523	100.97	36,578,527,892
Q4-2007	367,752	105,279	98.93	41,756,660,257
Q1-2008	365,483	103,645	101.05	43,303,460,039
Q2-2008	351,692	103,229	102.80	43,216,471,782
Q3-2008	349,243	101,102	98.40	46,454,357,908
Q4-2008	325,310	124,261	97.76	40,984,440,160
Q1-2009	198,972	120,580	97.18	32,134,300,276
Q2-2009	190,113	112,133	98.12	28,678,379,529
Q3-2009	262,543	108,799	97.57	38,067,914,551
Q4-2009	347,750	109,355	97.19	40,388,046,055

ตาราง 1 (ต่อ)

Period	Supply	Credit	REER	Export
Q1-2010	382,841	106,528	99.62	55,067,267,953
Q2-2010	386,153	104,628	103.22	54,845,208,100
Q3-2010	428,236	109,638	103.34	61,461,472,239
Q4-2010	448,074	116,055	105.25	51,300,678,918

ที่มา: สถาบันยานยนต์. (2554). *จำนวนการผลิตรถยนต์ภายในประเทศ*. สืบค้นวันที่ 9 มีนาคม 2554, จาก http://www.thaiauto.or.th/statistic/vehicle_production.asp.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554). *EC_MB_033_S2 เงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามประเภทธุรกิจ (ISIC) 1/*. สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2554, จาก <http://www2.bot.or.th/statistics/ReportPage.aspx?reportID=28&language=th>.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554). *EC_EI_007 ดัชนีค่าเงินบาท (NEER) และ ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (REER) 1/*. สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2554, จาก <http://www2.bot.or.th/statistics/BOTWEBSTAT.aspx?reportID=407&language=TH>.

กระทรวงพาณิชย์. (2553). *HARMONIZE SYSTEM: EXPORT*. สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2554, จาก http://www2.ops3.moc.go.th/hs/export_monthly/#.

ตาราง 2

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาที่ถูกแปลงเป็น Log ฐาน 10

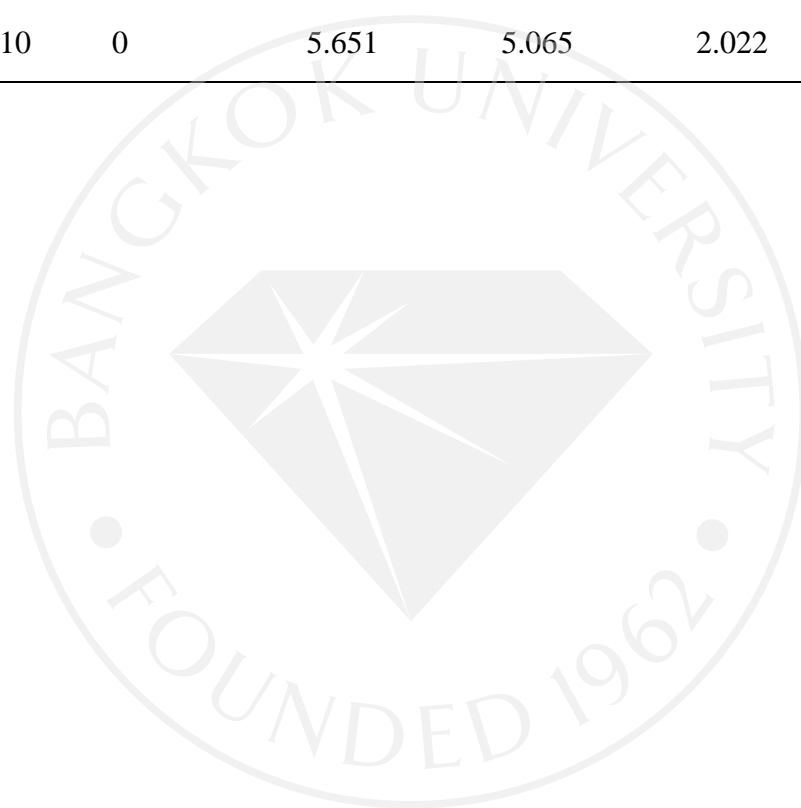
Period	Crisis	Supply	Credit	REER	Export
Q1-2005	0	5.401	4.992	1.947	10.114
Q2-2005	0	5.429	4.993	1.942	10.259
Q3-2005	0	5.467	5.006	1.942	10.447
Q4-2005	0	5.494	5.037	1.950	10.445
Q1-2006	0	5.483	5.028	1.962	10.460
Q2-2006	0	5.467	5.050	1.975	10.444
Q3-2006	0	5.480	5.061	1.980	10.434
Q4-2006	0	5.469	5.078	1.991	10.412
Q1-2007	0	5.468	5.077	1.995	10.468
Q2-2007	0	5.486	5.055	2.005	10.467
Q3-2007	0	5.524	5.032	2.004	10.563
Q4-2007	0	5.566	5.022	1.995	10.621
Q1-2008	1	5.563	5.016	2.005	10.637
Q2-2008	1	5.546	5.014	2.012	10.636
Q3-2008	1	5.543	5.005	1.993	10.667
Q4-2008	1	5.512	5.094	1.990	10.613
Q1-2009	1	5.299	5.081	1.988	10.507
Q2-2009	1	5.279	5.050	1.992	10.458
Q3-2009	1	5.419	5.037	1.989	10.581
Q4-2009	1	5.541	5.039	1.988	10.606

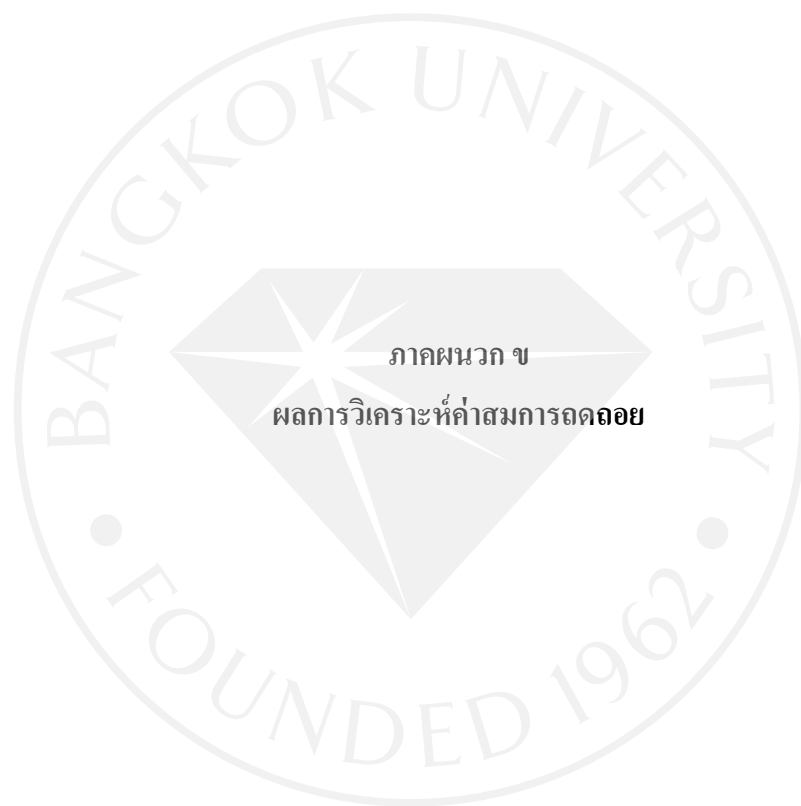
ตาราง 2 (ต่อ)

Period	Crisis	Supply	Credit	REER	Export
Q1-2010	0	5.583	5.027	1.998	10.741
Q2-2010	0	5.587	5.020	2.014	10.739
Q3-2010	0	5.632	5.040	2.014	10.789
Q4-2010	0	5.651	5.065	2.022	10.710

ตาราง 3

ผลการวิเคราะห์ค่าสมการถดถอย

Dependent Variable: EXPORT

Method: Least Squares

Date: 03/14/11 Time: 19:44

Sample: 2005Q1 2010Q4

Included observations: 24

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.719071	3.406192	-0.504690	0.6196
CREDIT	0.245484	0.701763	0.349810	0.7303
REER	2.851044	1.060548	2.688274	0.0146
SUPPLY	0.967893	0.262735	3.683916	0.0016
CRISIS	0.095345	0.040386	2.360824	0.0291
R-squared	0.784493	Mean dependent var		10.53408
Adjusted R-squared	0.739123	S.D. dependent var		0.156448
S.E. of regression	0.079907	Akaike info criterion		-2.032844
Sum squared resid	0.121319	Schwarz criterion		-1.787417
Log likelihood	29.39413	F-statistic		17.29106
Durbin-Watson stat	1.201398	Prob(F-statistic)		0.000004

ตาราง 4

ผลการวิเคราะห์ค่า Heteroscedasticity

White Heteroskedasticity Test:

F-statistic	1.218838	Probability	0.348268
Obs*R-squared	8.346888	Probability	0.303001

Test Equation:

Dependent Variable: RESID^2

Method: Least Squares

Date: 03/14/11 Time: 19:46

Sample: 2005Q1 2010Q4

Included observations: 24

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	76.98622	44.79011	1.718822	0.1049
CREDIT	-29.83612	19.07560	-1.564099	0.1374
CREDIT^2	2.948867	1.889965	1.560276	0.1383
REER	2.176210	15.17636	0.143395	0.8878
REER^2	-0.540543	3.836226	-0.140905	0.8897
SUPPLY	-1.337230	1.801598	-0.742247	0.4687
SUPPLY^2	0.120668	0.165709	0.728192	0.4770
CRISIS	-0.004804	0.003558	-1.350238	0.1957

R-squared	0.347787	Mean dependent var	0.005055
Adjusted R-squared	0.062444	S.D. dependent var	0.006447
S.E. of regression	0.006242	Akaike info criterion	-7.053771
Sum squared resid	0.000623	Schwarz criterion	-6.661086
Log likelihood	92.64525	F-statistic	1.218838
Durbin-Watson stat	2.421352	Prob(F-statistic)	0.348268

ตาราง 5

ผลการทดสอบค่า White Augmented Dickey-Fuller test

Null Hypothesis: ERROR has a unit root

Exogenous: None

Lag Length: 0 (Automatic based on SIC, MAXLAG=5)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-4.070765	0.0003
Test critical values:		
1% level	-2.669359	
5% level	-1.956406	
10% level	-1.608495	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(ERROR)

Method: Least Squares

Date: 03/14/11 Time: 19:46

Sample (adjusted): 2005Q2 2010Q4

Included observations: 23 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
ERROR(-1)	-0.725557	0.178236	-4.070765	0.0005
R-squared	0.427070	Mean dependent var		0.005316
Adjusted R-squared	0.427070	S.D. dependent var		0.081213
S.E. of regression	0.061472	Akaike info criterion		-2.697971
Sum squared resid	0.083133	Schwarz criterion		-2.648602
Log likelihood	32.02667	Durbin-Watson stat		1.844365

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	สลินดา ศรีเมือง
วัน เดือน ปีเกิด	29 เมษายน 2526
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (การเลขานุการ) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษธุรกิจ) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548
ตำแหน่งหน้าที่ การงานปัจจุบัน	ปี 2553 - ปัจจุบัน ตำแหน่งประชาสัมพันธ์ บริษัท เดอะเวิร์คส์ คอมมิวนิตี แมนเนจเม้นท์ จำกัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 31...เดือน สิงหาคม...พ.ศ. 2554...

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว)..... สลีนดา ศรีเมือง.....อยู่บ้านเลขที่ 3199/72.....

ชอย..... -..... ถนน สุขุมวิท 101/2..... ตำบล/แขวง..... บางนา.....

อำเภอ/เขต..... บางนา..... จังหวัด..... กรุงเทพมหานคร..... รหัสไปรษณีย์..... 10260.....

เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว..... 7520202131..

ระดับปริญญา ตรี โท เอก

หลักสูตร..... บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต..... สาขาวิชา..... -..... คณะ..... บัณฑิตวิทยาลัย.....

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ" ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

10110 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ" อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากัน โดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานสารนิพนธ์/

วิทยานิพนธ์หัวข้อ..... ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการจำหน่ายสินค้าที่มีผลกระทบต่อ

..... มูลค่าการส่งออกสินค้าของไทย.....

.....

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร..... บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต..... ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

(ต่อไปนี้เรียกว่า "สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์")

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่

มีกำหนดระยะเวลาในการนำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง

เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนา งาน ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้

ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน

หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาสิทธิในสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับ

บุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่นๆ

เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือ

โฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความ

เสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาฉบับนี้โดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
( )

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
( )
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด

ลงชื่อ.....พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ.....พยาน
( )

